Nr. 123 (15.202).
Ч. 123 (15.202).

Lwów, piątek 2. czerwca 1939.
Львів, пятниця 2. червня 1939.

Opłata pocztowa uiszczona z [illegible]

Rok LX.
Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція и Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч 10 II. ПОВ
Телефон Редакції 240-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.080
" Банку Чеських Лєґіонів
Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
четвертрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Совітський Союз мусить бути обережний

СССР. не має наміру зректися господарських звязків з Німеччиною та Італією.

ПРОМОВА КОМІСАРЯ ЗАКОРД. СПРАВ МОЛОТОВА НА ЗАСІДАННІ НАЙВИЩОЇ РАДИ СССР

МОСКВА, ПАТ. На середовому засіданні Найвищої Ради, після затвердження декретів, забрав слово Молотов, як комісар закордонних справ. Промовець критикував на вступі дотеперішню політику неінтервенції демократичних держав, підкреслюючи, що ця політика вможливлює агресивним державам Німеччині й Італії робити займанщини в Европі. Мюнхен був кульмінаційною точкою політики неінтервенції, але з хвилиною, коли Німеччина зайняла Чехію і Клайпеду прийшло зрозуміння, до чого веде політика непротиставлення агресорам. Особливо ясно зрозуміли положення, коли Гітлер зірвав пакт з Англією та Польщею, відкинув мирові пропозиції Рузвельта і заключив пакт аґресивного характеру з Італією, спрямований передовсім проти головних демократичних держав.

Ствердивши зміну становища демократичних держав до аґресивних держав, Молотов заявив: **„Треба почекати, щоб переконатися поскільки ті зміни поважні і чи демократичні держави протиставляючись аґресії в одних точках держави, не дозволять на аґресію в інших. Доки ця ситуація не вияснится Совітський Союз повинен бути обережний".**

Заключення англійсько-польського й англійсько-турецького пакту внесло поважну зміну в міжнародньому положенні. У звязку з цими пактами — говорив Молотов — треба ствердити **намагання втягнути СССР до фронту держав мирово настроєних**, щоб загамувати аґресію. На думку СССР ці намагання ідуть по лінії інтересів більшости европейських держав. На пропозиції Англії і Франції Совітський Союз навязав у половині квітня переговори зі згаданими державами, щоб створити фронт мирних держав. Але, щоб такий фронт можна було створити, **треба пакту взаємної допомоги між СССР і Англією та Францією, гарантії для всіх держав**, що сусідують із **Совітським Союзом та ефективної допомоги СССР, якби він мусів виступити в обороні тих держав.** Це погляд совітського уряду — говорив Молотов — того погляду СССР нікому не накидає, але переконаний, що він відповідає поглядові більшости европейських держав. Порозуміння заключене на засаді взаємности і рівних обовязків мало би **оборонний характер.** Цеї погляд не знайшов ще повного зрозуміння. Англія і Франція залишили, як відкриту справу допомогу СССР на випадок якби на нього напали або якби він мусів виступити в обороні держав, що з ним сусідують, але не мають англійських гарантій.

В останньому часі — ствердив Молотов — **Англія і Франція прийняли засаду взаємности,** але обставили її такими застереженнями, що фактично вона може стати фікцією. Що торкається другої точки погляду совітського уряду, то не зайшли ніякі зміни. В таких умовинах СССР не може брати на себе обовязку оборонити нападених держав, коли не дістане відповідних гарантій.

Ведучи переговори з Англією та Францією — говорив далі Молотов — **СССР не має наміру виректися господарських звязків з такими державами, як Німеччина й Італія.** Перед кількома тижнями німецький уряд мав вислати до Москви торговельну делеґацію під проводом п. Шнурре, але потім рішився доручити ту місію амбасадорові Шленбурґові. Переговори з амбасадором Шленбурґом припинилися внаслідок розбіжности думок, але не виключене, що їх можна буде наново навязати.

У взаємних із Польщею — говорив Молотов — треба підкреслити загальну поправу. Взаємини з Туреччиною розвиваються нормально, **останні відвідини Патьомкіна в Анкарі мали велике політичне значіння.**

Після обговорення справи Аляндських островів у дусі і змислі останніх статтей на цю тему в „Ізвестіях" і в „Правді", Молотов перейшов до обговорення взаємин з Японією. **Заявляючи, що погрози під адресою СССР не матимуть ніякого успіху він остеріг зовсім виразно Японію перед провокуванням пограничних інцидентів на кордонах СССР і монгольської республики,** зазначуючи, що по думці совітсько-монгольського пакту Совітський Союз боронитиме кордонів Монголії таксамо рішуче, як і власних границь. Що торкається Китаю, то Совітський Союз виявлятиме допомогу китайському народові.

Як Англія уявляє собі англійсько-французько-совітський договір?

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як твердять в англійських політичних колах, проєкт англійсько-французько-совітського пакту, який Англія передала Москві, передбачує, що якби Англію або Францію втягнули до війни а) внаслідок безпосереднього нападу на них, б) внаслідок того, що вони виконували взяті на себе зобовязання, в) внаслідок того, що до них звернулася за допомогою яканебудь европейська держава, яку напав аґресор, совітська Росія прийде обом тим державам з негайною допомогою. І навпаки, якби совітську Росію втягнули до війни з тих самих трьох причин, Англія і Франція прийдуть їй негайно з допомогою. У проєкті пакту є застереження, що при допомозі іншим державам, будуть ушановані інтереси тих третіх сторін. Проєкт передбачує заключення пакту на 5 літ.

Поворот німецького леґіону з Еспанії.

ЛЕҐІОНІСТИ ДЕФІЛЮВАТИМУТЬ ПЕРЕД КАНЦЛЕРОМ ГІТЛЕРОМ.

ГАМБУРҐ, ПАТ. В середу рано приплила до Гамбурґа фльота, яка привезла німецький леґіон „Кондор", з Еспанії. Дефіляду кораблів з леґіоністами відібрав маршал Ґерінґ з чердака урядового яхту. Пополудні відбулася в місті друга дефіляда, леґіоністів, яку теж відібрав маршал Ґерінґ.

Витаючи леґіоністів маршал Ґерінґ заявив у промові, що в 1936-ому році ген. Франко звернувся за допомогою, яку дістав. Леґіон, який складався з мисливського й бомбового летунства та протилетунської артилерії, мав важкі втрати, але німецький нарід памятатиме про тих, що поляглм в Еспанії. „Довгий час — казав маршал Ґерінґ до леґіоністів — німецький нарід нічого не знав про ваші чини. Але сьогодні хочемо отверто до них признатися й отверто про них говорити". Маршал заповів, що за кілька днів леґіон перемашерує перед канцлером Гітлером, який висловить леґіонові свою подяку.

Канцлер Гітлер — заявив маршал Ґерінґ — установить три роди відзначень для членів леґіону: бронзовий хрест з мечами для всіх, срібний хрест з мечами для тих, що були на фронті, і золотий хрест з бриліянтами за визначні воєнні заслуги. Крім цього імя леґіону „Кондор" дістане летунська ескадра, полк протилетунської артилерії і полк звязку.

Англійсько-турецький союз запорука мира

СТАМБУЛ, ПАТ. Довголітній турецький амбасадор у Льондоні, тепер посол до Великого Національного Зібрання, Феті Окіяр, виголосив через анкарське радіо промову, призначену для англійських слухачів, про значіння англійсько-турецького договору. Промовець підкреслив передовсім, що ніяке порозуміння не було таке популярне в Туреччині, як англійсько-турецький договір. Стратеґічне значіння Туреччини, получене з англійською могутністю — на його думку — запевнить тривкий мир на Близькому Сході і на Середземному морю.

Міп. Ґафенку поїде до Туреччини.

СТАМБУЛ, ПАТ. Дня 9-го червня ц. р. має приїхати до Туреччини з урядовими відвідинами румунський міністр закордонних справ Ґафенку. У звязку з тією подорожжю, якій тут привязують велику вагу, в Анкарі перебуває турецький посол у Букарешті Гамдула Суфі. Стамбульська преса твердить, що відвідини м. Ґафенку причиняться до скріплення балканської антанти. Після побуту в Анкарі Ґафенку поїде до Атен.

Перед кінцем сесії.

Львів, 1. червня 1939.

В історії теперішнього парляментаризму перша звичайна сесія пятої каденції замітна передовсім тим, що її не замкнули безпосередньо після вирішення буджету, що правильно бувало в останній декаді місяця березня. Цю звичайну так звану буджетову сесію продовжили і поза звичаєвий — давніше і законний — речинець, відкладаючи тільки її засідання на один місяць по день 27. квітня ц. р. Отже після великодніх ферій сойм повів дальше свою хвилево перервану працю.

Про політичну фізіономію теперішніх законодатних установ на сторінках „Діла" писалося вже нераз. Вона відмінна від політичної фізіономії усіх попередніх каденцій головно тим, що у практиці зникла зовсім польська партійна сорокатість, така питома всім попереднім каденціям польського парляменту, починаючи від т. зв. законодатного сойму з 1919 р., якого каденція не має свого порядкового числа — попри панування Безпартійного Бльоку у третій каденції (р. р. 1930—1935) та офіціяльної безпартійщини в четвертій каденції (р. р. 1935—1938), — аж до хвилини створення ОЗОН-у. Сьогодні на терені польського парляменту панує в дійсности монопартійність.

Ніяким окремим законом ніхто її не впровадив. Політичні партії істнують у Польщі формально й дальше, як і формально істнує теж цілком своєрідний польський парляментаризм, щось посереднього між демократією і тоталізмом. Основу до такого стану річей дала виборча ординація до сойму і сенату з 8. липня 1935 р., яких головні автори Славек і Цар нині в могилі та інші їх сподвижиники зійшли з політичної арени передовсім завдяки власному творові. Аполітичність найбільш політичної установи, якою по суті є парлямент навіть у напів демократичній державі, не здала життєвого іспиту.

Президент розвязав був передвчасно аполітичний чи апартійний парлямент, задержуючи давню виборчу систему, яку признав хибною. У міжчасі повстав Обуз Зедночення Народовего, що його начальною ціллю було обєднати загал польського громадянства у новій політичній організаці, для якої йшли вибори до сойму і сенату в листопаді м. р. Польські партії зпоза ОЗОН-у ці вибори збойкотували, не диво, що до нововибраних законодатних установ увійшло коло 80 відсотків з озонівського табору. Решту творять національні меншини і кільканацять поляків, що здебільша за мовчазною згодою уряду дісталися до будинку колишнього інтернату російського Маріїнського Інституту благородних дівчат при вулиці Вейській у Варшаві.

ОЗОН через своїх представників став фактичним паном положення на терені парляменту, але дуже далеко не став ним на терені польського громадянства, (що виказали наочно останні громадські вибори по містах), і тим самим не міг бути викладником його волі і змагань.

У свому великому гурті послів і сенаторів ОЗОН не має ні одного великого політ. авторитету, став радше речником уряду і виконавцем його намірів на терені парляменту, а не тим, що має волю і намір контролювати уряд і надавати йому найголовніші напрямні його діяльности. На ділі нова польська політична організація обєднала більшість польського громадянства на етнічно мішаних областях, передовсім тому, що стала речником і виконавцем ендецької програми супроти національних меншин.

В теперішньому парляменті поважну моральну позицію здобула собі саме та горстка польських послів, що є поза ОЗОН-ом, згадати хочби ген. Желіговського, кс. Любельського і посла Дудзінського, з яких кожний заступає інше політичне угрупування, ба, навіть нераз і відмінну дещо тактику. У польському громадянстві мають вони як особи і як речники певних течій, не завжди патронованих урядом, далеко більшу повагу, ніж величезна більшість представників офіціяльної проурядової партії.

Становище українського представництва у варшавському парляменті куди трудніше і складніше ніж було в попередніх каденціях. Політична атмосфера і польсько-українська дійсність — це речі відомі і про них нічого писати. В наслідку Українська Парляментарна Репрезентація голосувала проти буджету. Аж ось прийшли останні події.

Міжнародні події цього останнього часу не лишилися — очевидно — без впливу і на внутрішнє політичне життя Польщі. Становище гітлерівської Німеччини супроти Польщі і небезпека війни, яка все ще істнує, сцементувала значно польське громадянство, при чому оживилася дуже і діяльність польських партій зпоза ОЗОН-у, що й віднесли перемогу при самоуправних виборах — передовсім у містах — на польських територіях. Нині живеться в цілій Европі під знаком Марса і непевного завтра та більше звертається уваги на міжнародні події. Через те всі внутрішні проблеми пішли в тінь.

Висловом цього буле і промова мін. Бека у соймі 5. травня ц. р. як відповідь канцлерові Гітлерові на його промову в райхстаґу з 28. квітня ц. р. Була це безперечно найбільша політична подія останньої сесії, для якої теж і продовжено поза звичайний речинець істнування буджетової сесії. Сойм прийняв повновласти для уряду і властиво з цією хвилиною теперішня сесія виконала своє найважніше завдання у нинішньому дуже критичному часі. Дні її добігають кінця і що найбільше поза деякими польськими проектами без більшої ваги уряд бажає у найближчих днях поладнати ще парляментарним шляхом кілька своїх законопроектів, що стоять у звязку з обороною держави. На цьому і закінчиться теперішня сесія — як кажуть — десь коло 10. ц. м.

Дальша майбутність закрита і нікому невідомо, що принесуть найближчі літні місяці.

Д-р Степан Баран.

Клопіт із Ґайдою.

(Від власного кореспондента.)

Прага, 22. травня 1939.

Отаманію мають не тільки інші народи, мають її також чехи, цей найбільш здисциплінований і статечний з усіх славянських народів. Ріжниця тільки та, що деякі інші народи не знаходять у собі досить відпорних сил, щоб цю хоробу перемогти, тоді як чехи до цього часу все успішно її поборювали. Але тепер і вони стоять перед гострим проявом цієї недуги і не знати, як вони цим разом дадуть собі раду.

На чеського отамана, що йде походом проти однощілого національного фронту, вибивається тепер Рудольф Ґайда, вожд чеських фашистів. Італійські фашисти мають свого великого Ґайду, чеські мають свого малого. А малий він справді, коли зважити, що світова війна застала його у скрайній ролі аптикарського помічника десь у чеській провінції. Але та сама війна винесла його на поверхню. Як інші чеські вояки, він перебіг у російський полон, записався до чеських леґіонів, вибився на провідне місце, одружився з московкою, зробив у Сибірі якийсь „пуч" і вернувся до Чехії генералом. Незабаром він став начальником чехословацького генерального штабу, поїхав до Парижа на вищі військові студії, словом — все обіцяло йому блискучу карієру. Але вже історія з сибірським „пучем" була досить темна, а тут приключилася ще гірша історія. Ґайду запідозріли в недозволених зносинах з якоюсь чужою державою, знайшлись якісь скандальні документи, молодого ґенерала здеґрадували і він опинився за дверми.

Здавалося, що по цій історії Ґайда вже ніколи не вирине на поверхні. Але він заложив фашистівську партію, увійшов до сойму і перед кількома роками зааранжував навіть новий „пуч". Одної ночі його прихильники напали у Брні на касарні, счинилася стрілянина, було кількох ранених — але суд не міг установити, що сам Ґайда стояв на чолі цієї, як казали тоді, „литичої" акції.

Булоб занадто довго та й нецікаво спинятись на всіх щаблях цього фантастичного, але спрямованого до одної мети життя. Досить того, що двацять років ішла невпинна боротьба між провідниками чеського суспільства і цим кандидатом на диктатора. Боротьба велась то перед цілим світом, то за кулісами, але Ґайда все не склав зброї. Він сидів кілька разів у вязниці, часами мусів переховуватись, як здеґрадованому йому замкнули пенсію — ніщо не помагало. Його тінь усе стояла перед урядом, і хоч його не брали поважно, то всеж його присутність і діяльність тривожили всіх, не давали спокою.

Незадовго перед останніми подіями його вигляди якось зовсім упали. Двацять років чекати й не дочекатись — це хоч кого похитне. В його власних лавах почався розклад, його зсадили з ролі провідника, його вирікалися. Очевидно, коли б події далі йшли старою дорогою, то Ґайду кінець-кінцем зустріла б доля інших, нині померлих або приборканих чеських отаманів: сенатора Прашка, міністра Стршібрного, промисловця Голача. Та колесо історії круто повернулось — і чехи мають тепер із Ґайдою стільки клопоту, скільки не мали давніше ні з ним, ні з ким із йому подібних.

Доки чехи були самі між собою, вони могли з успіхом поборювати Ґайду і всяку іншу отаманію. Але тепер на сцені появилася третя сила, і Ґайда від самого початку взяв напрям на цю силу. Вже по осінньому перевороті він добився від нового уряду, що його давню справу — про оті неприємні зносини з чужою державою — переглянули, при чому йому повернули і ґенеральську гідність і пенсію. Коли тоді настав березневий переворот, Ґайда вже був до нього цілком приготований. Зараз на другий день його хлопці почали реквірувати помешкання і „розвязувати" жидівське питання. Але тоді і третя сила ще не хотіла мати з ним до діла, його акція була спинена; кажуть навіть, що його самого були на кілька днів посадили.

Тимчасом минали тижні, третя сила освоювалася краще в новому просторі, чехи вибудували своє „Народні Соуручействі" (національне обєднання), а Ґайда нудився без праці. Щось, правда, робилось: у Пільзні хтось облив німецьких вояків сільною кислотою, наслідком чого взято 50 чехів і 50 жидів як заручників, у Празі вибухли бомби у двох жидівських домах, на провінції ширилися летючки проти Національного Обєднання. Але поперше не знати, які участь у цьому мають Ґайдові хлопці, по-друге це не ціла робота, а лише дрібниці.

Тепер Ґайда поставив питання руба. Гадаючи, очевидно, що тепер настала його година, він минулого тижня звернувся до президента Гахи з цілою низкою домагань, спрямованих на розбиття Нац. Обєднання. Рівночасно моравські фашисти проголосили, що вони своєї партії не розвязують і підтримують свого ватажка в його домаганнях. Ця акція викликала в цілому чеському суспільстві бурю протестів, преса її не називає інакше, як національною зрадою, але...

Але третя сила підтримує Ґайду цілком явно. Вже минулої неділі в тутешньому німецькому щоденнику „Дер ноє Таг" появилась передова стаття начального редактора Ванека-Осхера, спрямована проти Нац. Обєднання. Основна думка статті була приблизно така: опинившись під протекторатом, чехи не мають тепер ніяких інших турбот, як тільки спокійно жити та працювати; ставити собі якісь цілі, вести якусь політику вони тепер не потребують; до чогож це Нац. Обєднання, яке хоче створити ілюзію, наче чехи все ще мають перед собою якийсь бій, якусь боротьбу? Вся чеська преса відповіла на цю статтю заявами незгоди, але слово було сказано.

Коротко після цього цей самий щоденник почав докладно реферувати про акцію ґенерала Ґайди, навіть портрет його зявився. Чеська преса реферує про цю акцію скупо і з резервою, але німецький щоденник розписується про неї докладно й широко. Отже кожний розуміє, звідки вітер віє.

Не зважаючи на ці симптоми близького повороту у внутрішній політиці Чехії та Моравії, є таки надія, що Національному Обєднанню, до якого фактично належить величезна більшість чеського народу, всеж пощастить оборонити свої позиції. Серед самих німців є дві течії щодо політики у відношенні до Протекторату, при чому поміркована течія вже з

Берліна, а радикальна з місцевих кол. Гайда, очевидно, зумів нахилити до себе місцеву течію, яка сама дуже хотіла б „зробити чистий стіл" і покінчити з трохи млявою політикою ...нішнього чеського уряду. Уряд Гайди, само собою розуміється, піде швидше назустріч цим бажанням, ба навіть побіжить сто кроків упеపред. Отже вся справа тепер у тому, чи пощастить Національному Обєднанню нахилити до себе помірковану німецьку течію і дістати її згоду на продовження дотеперішнього національно-чеського, але не фашистівського й не націонал-соціялістичного напряму внутрішньої політики Протекторату. Тяжко на це рахувати, але це не виключене.

Та навіть у кращому випадку ґенерал Гайда тепер уже з поверхні не зникне. Його імя варто зберегти собі в памяті, бо можливо, що воно незабаром стане дуже голосне.

Сіромаха.

Далі розвязують українські установи.

САМБІРЩИНА

Самбірське старосто рішенням з дня 22. травня 1939 до ч. Поль. 400/тов./1/39 припинило діяльність **читальні „Просвіти" в Корничах** пов. Самбір на основі ст. 16 і 41 розпорядку Президента Польщі з дня 27. X. 1932 р. (Д. З. ч. 94 поз. 808), бо „її діяльність нарушувала закон про товариства і загрожувала безпеці, спокоєві та публичному ладові. Зокрема читальня — подає далі самбірське староство у своєму рішенні — допустилася таких промахів: 1) вела між своїми членами політичну діяльність, що нарушувала спокій, лад і безпеку; 2) деякі члени т-ва — як це виказав допит — були посередніми винуватцями вбивства солтиса, а в кожному випадку в товаристві витворилась неприхильна опінія для державних починів солтиса." Згадане рішення негайно викональне.

Подібне рішення дістав також **кружок „С. Господаря" та кооператива „Єдність" у Корничах.**

Виділи згаданих обох товариств і кооперативи внесли відклик дс воєвідства.

Крім згаданих товариств у Корничах повітове старосто в Самборі розвязало читальні „Просвіти" в шістьох селах самбірського повіту: **в Корналовичах, Містковичах, Черхаві, Сільці, Котовані і в Берестянах** — всюди „з огляду на загрозу публичної безпеки."

——o——

Англьо-франко-совітське порозуміння та пакт Ліґи Націй.

СОВІТСЬКИЙ АМБАСАДОР ДОМАГАЄТЬСЯ ПОЯСНЕНЬ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Амбасадор СССР Майський відвідав державного підсекретаря Лянсельота Оліфанта, що веде міністерство закорд. справ підчас відпусток з нагоди Зелених Свят та попросив його пояснити, британську ноту, а саме: як брит. уряд розуміє пристосування пакту Ліґи Націй — чи йде тут про 16. статтю пакту, чи про самий дух пакту.

Британський уряд виявив, що йде тут виключно про духа ліґового пакту. Поликуючись на пакт, уряд бажав лиш підкреслити, що його пропозиції не мають агресивного характеру.

ШЕФ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ СССР ПІД ЗАМІТОМ ЗВЯЗКІВ З НІМЕЧЧИНОЮ?

Преса приносить з Риги сензаційну вістку, буцімто шеф ГПУ Берія поставив на засіданні політбюра внесок, щоб арештувати шефа ген. штабу Шапошнікова, старого комуністичного діяча Пляттена та ще кількох вищих старшин. Їм закидує Берія, що вони підтримували контакт з представниками Гітлера, м. ін. з ген. Сировим, які мали відтягнути СССР від союзу з Анґлією. Сталін — як кажуть — не може рішитись на арештування Шапошнікова, щоб не робити злого враження перед підписанням договору з Англією.

Остаточний вислід мадярських виборів.

Успіх урядового бльоку та правиці.

БУДАПЕШТ, АТЕ. Мадярські вибори, що відбулись підчас Зелених Свят, розділили 252 мандати; про приділ 8-ох мандатів вирішать тісніші вибори. Склад нового парляменту буде такий:

А) Урядовий бльок: Урядова партія 175 (у попер. парляменті 120), християнська партія 7 (10), Німецький народній союз 2 (0), безпартійний 1 (0). Разом 185 (130).

Б) Права опозиція: „Гунгаристи" 29 (3), Ґрупа „Стрілистих Хрестів" 8 (4), Національний фронт 6 (6). Разом 43 (13).

В) Ліва опозиція: Аграрна партія 14 (21), ліберали 5 (10), соціял-демократи 5 (11). Разом 24 (42).

Християнський центр, що в попередньому парляменті мав 60 мандатів, тепер не дістав ні одного. Попередній парлямент мав 245 послів.

У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ ТА НА СЛОВАЦЬКИХ ЗЕМЛЯХ ВИБОРИ НЕ ВІДБУЛИСЯ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. На землях, прилучених до Мадярщини у листопаді та у березні вибори не відбулися — мадярський парлямент рішив приняти всіх послів і сенаторів, вибраних там під чеським пануванням. Вибори на новоприлучених землях не відбулися з технічних оглядів: там ще не було виборчих лист, згідно з мадярським законодавством.

——o——

Італійсько-німецькі господарські договори.

БЕРЛІН, АТЕ. Шойно тепер виявилося, що минулої суботи німецько-італійська господарська комісія покінчила наради в Берліні та підписала низку порозумінь. Предсідник італійської делеґації підписав договори в імени італо-альбанської митної унії. Порозуміння передбачує спільну господарську програму, якої подрібниці устійнять підчас нарад у найближчих місяцях. Нові договори передбачують м. ін. збільшення торговельного обороту між Італією та Чехією.

35.000 ІТАЛІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ ІДЕ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Як подає „Дейлі Телеґраф", цього року Німеччина спровадить з Італії 35.000 рільних робітників з Італії, себто багато більше, ніж минулими роками. Причиною є недостача робучих рук в Німеччині, тим більше, що тепер не виїдуть до Німеччини польські сезонові робітники.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

„Всюди, де працюють і борються німці, є Німеччина"

— ЗАЯВИВ ІНЖИНІР КАРМАЗІН.

Віденські часописи описують зїзд німців з південно-східної Европи, що відбувся в неділю в Девені над Дунаєм. При тій нагоді інж. Кармазін виголосив промову, в якій заявив, що „всюди, де працюють і борються німці, є Німеччина".

У МАДЯРЩИНІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ НІМЕЦЬКУ МЕНШИНУ?

ВІДЕНЬ, ПАТ. Ціла віденська преса містить на передових місцях вістки про виступи мадярів проти німецької меншини, м. ін. про те, що мадяри побили німецьких жінок та дітей; скількість мадярських мандатів підчас останніх виборів зросла.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

БОЛЬШЕВИКИ ДАЛЬШЕ ПЕРЕСЕЛЮЮТЬ УКРАЇНЦІВ ТА БІЛОРУСИНІВ НА ПІВНІЧ.

МОСКВА, АТЕ. Совітська влада дальше переселює масово на північ українських та білоруських селян, які втікають підчас транспортів або зброїно виступають проти насилля. До північних морських баз прийшли недавно великі транспорти білорусинів.

——o——

ПОЛІЦІЙНІ СТІЙКИ ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМИ УРЯДАМИ В ҐДАНСЬКУ.

Як подає польська преса, по повороті високого комісаря Ліґи Націй Буркгардта до Ґданська президія сен. Ґданська наказала поставити поліційні стійки перед всіми польськими урядами і установами та перед мешканнями польських урядовців у Ґданську.

——o——

МАРШАЛ СЬМІҐЛИ-РИДЗ ІДЕ ДО ЛЬОНДОНУ

Як подає „Нюз Кронікл" після повороту брит. військової місії з Варшави приїде до Льондону марш. Сьмігли-Ридз або мін. Каспржицький, щоб відбути розмови з представниками британського ґен. штабу.

——o——

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ РЕГЕНТ ПОЇДЕ ДО АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. „Дейлі Телеґраф" приносить вістку, що югославянський реґент кн. Павло по візиті в Берліні поїде до Англії, щоб відвідати своїх двох синів, які там студіюють.

——o——

ҐЕН. ПРХАЛЯ У ШЕФА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ?

„Нюз Кронікл" приносить вістку, що шеф польського ґенерального штабу ґен. Стахевіч приняв ґенерала Прхалю

Арабська Національна Рада

ОСТАТОЧНО ВІДКИНУЛА „БІЛУ КНИГУ".

ЛЬОНДОН, Райтер. Начальна арабська рада оголосила в середу передполуднем, що відкидує британські пропозиції у справі Палестини, зясовані у „Білій Книзі", виступає проти співпраці з Анґлією та домагається незалежної палестинської держави у рямах панарабського союзу.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ „БІЛОЇ КНИГИ".

ВАШИНГТОН, АТЕ. Державний секретар повідомив членів конгресу, що Америка могла би зложити офіційний протест проти британського проєкту у справі Палестини лиш тоді, якщо б при тім нарушено американські права, забезпечені конвенцією з 1934 р. Урядові кола виясняють, що Америка не протестуватиме проти постанов „білої книги".

——o——

ТУРЕЦЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРД. СПРАВ НЕ ВИБИРАЄТЬСЯ ДО МОСКВИ.

АНКАРА, АТЕ. Міродатні кола заперечують поголоску, що турецький міністр закорд. справ має виїхати в найближчому часі до Москви.

——o——

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ФАШИСТІВСЬКОЇ ПАРТІЇ ІДЕ ДО РУМУНІЇ?

БУКАРЕШТ, АТЕ. Як говорять, ген. секретар фашистівської партії мін. Стараче поїде до Румунії, щоб 8. червня взяти участь у святі молоді з нагоди роковин панування короля Карла.

——o——

ДВА ЧЛЕНИ КОЛИШНЬОГО АВСТРІЙСЬКОГО УРЯДУ СТАНУТЬ ПЕРЕД СУДОМ.

ВІДЕНЬ, АТЕ. Перед судом стане б. австрійський міністр скарбу Даклєлер та б. пресовий шеф Людвіґ, яким німецька прокуратура закидує надужиття за час їхнього урядування.

——o——

18 КОРАБЛІВ З ВОЄННОЇ ФЛЬОТИ СССР У ВЛАДИВОСТОЦІ.

МОСКВА, АТЕ. „Правда" потверджує давнішу вістку, що частина чорноморської фльоти СССР виплила до Владивостоку. Як подає „Правда", є це 18 кораблів найновішої конструкції. Вони причалили до Владивостоку 6 днів скорше, ніж передбачував плян, не зважаючи на погані атмосферичні умовини.

——o——

АРЕШТУВАННЯ ЧЕСЬКИХ ФАШИСТІВ.

ПРАГА, ПАТ. Чеська поліція арештувала коло 20-ох чеських фашистів, які ходили по вулицях в одностроях.

——o——

Резолюції конґресу Французьких соціялістів.

НАНТ, ПАТ. На вечірному засіданні у вівторок конгрес франц. соціялістичної партії приняв резолюції, в яких виступає проти продовження каденції теперішнього парляменту та домагається, щоб виповісти Італії договір у справі Тунісу.

Підчас перерви йшли наради між провідниками фракцій, що довели до компромісової резолюції, яку відчитав Рівієр; приняли її 638-ма голосами. Компромісова „резолюція синтези“:

1. потверджує волю франц. народу боронити незалежність і територію Франції та хоронити тубільців у кольоніях,

2. осуджує акти насилля, яким треба протиставити незломну волю відпору та коаліцію мирних сил,

3. апробує політику безпеки, що її Франція веде з Англією, Польщею, Румунією та СССР,

4. висловлює довіря до успішности міжнародньої конференції у тій справі,

5. висловлює готовість утворити уряд, оснований на справді республиканській більшости, що рішучо боронив би демократію та права світа праці.

Подяка.

Оцим почуваюся до милого обовязку зложити щиру подяку Дирекції Українського Шпиталю а зокрема **д-р Подолинському Олександрові, примареві положничого відділу** та ординуючим лікарям **д-р Філясові і д-р Носковській** за успішне переведення небезпечної операції і повне промвити лікування моєї дружини і сина.

Дякую теж персоналові цього відділу на руки сестри **Зоні** за незвичайно щире піклування за ввесь побуту моєї дружини і сина в Укр. Шпиталю, що своєю незвичайно милою поведінкою причинилися до її скорого видужання.

М-р Степан Горошко.

Болгарія не приступить до балканської антанти, доки не дістане південної Добруджі.

Інтервю болгарського премієра.

ПАРИЖ, АТЕ. Болгарський премієр Кіоссеіванов дав представникові „Парі Суар-у“ інтервю, в якому висловив жаль, що переговори з Румунією у справі звороту південної Добруджі Болгарії розбилися, бо Румунія заняла непримирне становище, як лиш дістала англьо-французькі ґарантії. Доки та справа не полагоджена, Болгарія не приступить до балканської антанти.

Зеленосвяточні походи на могили.

СКОЛЄ.

Цьогорічний зеленосвяточний похід на могили у Скольому мав поважний і врочистий вигляд. Вже зараз після полудня біля нової церкви почали збіратися делегації з вінками й парохіяни. Коло 2-ої години уформувався гарний похід, у якому йшли всі українці міста з хором та 8 вінками від Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил, Союзу Українок, Просвіти, Рідної Школи, Орлів, Союзу Кооператив та ін. Похід у порядку та спокою попрямував на цвинтар, де лежать дві дорогі всім українцям могили. Після врочистої панахиди прекрасну проповідь виголосив о. Д. Ковалюк; відспівавши „Вічная память“, всі знову в поході повернулися до церкви, де похід розвязався і люди в порядку розійшлися.

На другий день Зелених Свят Сколе та доокружні села масовою участю вшанували збірну могилу полеглих на горі Ключ. З огляду на зразковий порядок і надзвичайно поважний настрій ні поліція ні КОП не мали найменшої причини інтервеніювати. Після врочистої Служби Божої і панахиди та по проповіді о. Барана зібрані прочани відспівали „Вічная память“ і так закінчилося це свято. Ще кілька годин гомонів Ключ, поволі вертаючись до нормального стану.

ЗАЛІЩИКИ.

В часі Зелених Свят 28. 5. ц. р. вшанувало громадянство Заліщик і повіту память полеглих спільним походом на їх могили. В супроводі процесії під проводом двох місцевих священників взяли участь у поході представники повітових та місцевих установ Заліщик і повіту, які зложили на могили вінці. По відправі панахиди за полеглих виголосив один із священників проповідь. У часі походу й підчас панахиди співав мужеський хор із Заліщик. Учасників походу було коло 1.000. Порядок свята зразковий.

Привілей чи обмеження?

ЯК СОЙМ ПРИЙНЯВ ЗАКОН ПРО ЦЕРКОВНІ ЗЕМЛІ. — ПОСОЛ ОНУФРІЙЧУК СОЛІДАРИЗУЄТЬСЯ З УПР. — ПРЕДСТАВНИКИ В. У. О. ВТЕКЛИ З САЛІ ЗАСІДАНЬ. — СПОГАД ПРО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СОБОР, ЩО НЕ ВІДБУВСЯ.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 30. травня.

На вступі сьогоднішнього засідання сойму маршал Маковський повідомив м. ін., що канцелярія премієра надіслала **відповідь на українські інтерпеляції послів д-ра Лисяка і Тарнавського в справі поліції в Галичині.**

Потім, по полагоді черги дня, сойм приступив до розгляду закону про церковно-православні **землі**, якому присвятили ми окрему статтю в одним з попередніх чисел „Діла“.

Референт законопроєкту пос. **Альфред Мілевський** підкреслив трудношці полагодити дуже скомпліковану справу церковних земель, висловивши з питомим для кожного урядового референта оптимізмом надію, що новий закон унормує нарешті заплутані відносини у цій ділянці. На добро референта треба записати м. ін. те, що він щиро признався, де поділися церковні землі, згадавши справу польської кольонізації.

Зреферований законопроєкт викликав дискусію, що з огляду на завтоматизовану монотонію останніх засідань сойму — зацікавила загал приявних членів уряду, парляментаристів і журналістів. На трибуні станув **ксьондз Палач** і у 9-ти хвилинній промові старався доказати, що католицький (очевидно римо-католицький) загал населення Польщі здивований поспіхом уряду над полагодою справ Православної Церкви тоді, коли не полагоджено дотеперішних справ римо-кат. костела, передбачених конкордатом з 1925 р.

Одною з тих справ являється **справа ревиндикації майже 1.500 православних церков для католицького костела.** В цьому місці о. Палач вмелює до приявного міністра віроісповідань полагодити цю справу згідно з суботньою резолюцією Комісії Освіти якнайскорше. На українських лавах помітне легке схвилювання. Це саме — на ґалерії, де присівся гурт українських громадян з далекої **Грубешівщини**, що приїхали до Варшави до центральних властей у звязку з деякими подіями, що нагадують минулорічне холмське літо.

Очи преси звернулися в ту сторону. Звертає увагу напружене обличчя православного протоєрея б. посла **о. Волкова**, що рік тому сам боронив з посольської трибуни тих усіх справ, а тепер з гурту сірої публики глядить на соймову салю і певне роздумує над тим, чи добре діється, коли кілька тисяч православного і греко-католицького духовенства не має в законодатних палатах ніодного представника.

Було на салі дуже тихо, коли на посольську трибуну ввійшов **посол Онуфрійчук з Володимира Волинського,** викликуючи своєю появою деяке здивування. Представники преси сподівалися, що українці промовлятимуть, але очікували радше виступу другого члена комісії, посла **Целевича**, або посла **Скрипника,** який чомусь взагалі не приїхав. В моменті, коли посол Онуфрійчук станув на трибуні премієр і приявні міністри приклали до вух руки, а приявні два „українські“ посли з ВУО (православні) **Бура і Огородник покинули салю засідань** (!). Посол Онуфрійчук, що — як відомо — разом з пос. Скрипником виступив своєчасно з ВУО говорив коротко, але його слова лунали голосно у великій тиші, що залягла палату.

„Справа обговорюваного урядового законопроєкту — розпочав пос. Онуфрійчук — цікавить передовсім загал православного населення держави, якого більшість — це українці. Українське населення православного віроісповідання устами своїх представників і свого духовенства багатократно домагалося від уряду унормувати правний стан своєї Церкви згідно з історичними традиціями пинської Конґрегації, на яку чейже покликувалася відома грамота президента Річипосполитої про скликання Генерального Православного Собору“.

Зацікавлення промовою на лавах зростає. Міністр Свентославський пильно слухає і щось нотує:

Посол Онуфрійчук продовжує:

„**Собору не скликали. Справу полагоджено декретом президента з 18. XI. р. м.,** до якого (цитуємо за соймовою стенограмою) **опінія православного українського населення у Польщі поставилась з великою резервою, тим більше, що голосні минулорічні факти, які й сьогодні часто повторюються, — далекі від того, чого очікувало православне населення**“.

Далі посол подає хід засідання суботньої комісії, відомий нашим читачам з попереднього звіту, при великому зацікавленні авдиторії, **полемізує з комісійними виводами міністра освіти** та видуманими **„привілеями“** римо-католицьких священників, щоб закінчити свою промову такими словами:

„Українське православне населення з острахом споглядає на цей закон, побоюючись, чи у практиці знайде він предмет (цебто землю), для якого він призначений.

Тому, що не можу поставити внеску такого змісту, як внесок **посла Великановича на комісії** (цей внесок домагався відшкодування за втрачені Правосл. Церквою землі — КТВ.) Освіти з формально-правильникових причин, заявляю, що голосуватиму **проти** теперішнього проєкту закону“.

На лавах УПР залунали оплески. На лаві ВУО було пусто. Представник росіян — пос. **Пімонов** (старообрядовець) та православний — поляк пос. **Шимановський** голосували „за“, — УПР і пос. Онуфрійчук — проти закону. Не впав ані один оклик протесту, ніхто з поляків не переривав української промови.

Життєва практика покаже, хто мав рацію: римо-католицький клир, що добачував в ухваленому законі „привілеї“, посли з ВУО, що не вважаючи на часті „чаї“ у митрополії та гучні фрази про „оборону православія“ без слова повтікали; міністр, що порозумівався з православними епископами, які мають власну політику, чи таки промова єдиного православного українського посла Онуфрійчука, піддержана сердечним співчуттям греко-католицьких побратимів.

КТВ.

НІМЕЧЧИНА НЕ ДАСТЬ КРЕДИТУ ТУРЕЧЧИНІ?

БЕРЛІН, АТЕ. Як говорять у тутешніх дипльоматичних колах, Німеччина зареагує на франко-турецький договір так, що не дасть Туреччині обіцяної позички у висоті 12,500.000 фунтів. Таке домагання вийшло від уряду, але проти нього виступають господарські кола, які звертають увагу, що це відбилось би на німецькому експорті, бо Німеччина дала Туреччині позичку на закупно німецьких товарів.

—o—

ЗНОВУ МОБІЛІЗАЦІЯ В ГРЕЦІЇ?

АТЕНИ, 31. 5. У Греції знову покликали до війська кілька річників. Урядово пояснюють **той факт потребою перевишколу резервістів.** Часописи не подають, які річники покликано до війська тому, теж важко зорієнтуватися відо числа покликаних під зброю резервістів.

—o—

НАРАДИ ШТАБІВ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 31. 5. В Льондоні сподіються, що у вересні відбудуться розмови шефів генеральних штабів держав, що заключили договір взаїмної допомоги. Імовірно звязок з головним совітським штабом наладнають ще перед весною.

Мадярський уряд радить над автономією Карпатської України.

БУДАПЕШТ, 31. 5. Завтра відбудеться засідання мадярського уряду, присвячене ріжним важним справам.

ОДНОЮ ЗІ СПРАВ, ЩО ЇХ ОБГОВОРЯТЬ НА ЗАВТРІШНЬОМУ ЗАСІДАННЮ, БУДЕ, ЯК ТВЕРДЯТЬ У БУДАПЕШТЕНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ КОЛАХ, СПРАВА АВТОНОМІЇ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Перше святочне засідання нововибраного мадярського парляменту відбудеться 14. ц. м. Перше ділове засідання відбудеться 15. ц. м.

ДО НОВОГО ПАРЛЯМЕНТУ ПОКЛИЧУТЬ ПОСЛІВ ІЗ ПРИЛУЧЕНИХ ТЕРИТОРІЙ. НОВИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗАЙМЕТЬСЯ ВИРІШЕННЯМ АВТОНОМІЇ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

—o—

Маршал Сьміґли-Ридз, Ґамелен і Ворошилов стрінуться в Льондоні.

Британський уряд запросив маршала Сьміґлого Ридза взяти участь у маневрах англійської армії, які відбудуться у вересні.

Не виключене, що — як подає „Польонія" — вожди всіх чотирьох держав переведуть при тій нагоді розмови у справі співпраці між арміями згаданих держав та обговорять технічні проблеми. Можливе, що до Льондону виїде не маршал Сьміґли Ридз, але міністр військових справ ген. Каспшицький. Ціллю поїздки буде переведення розмов з шефом британського генерального штабу і представниками військових кол.

Італійсько-німецькі військові маневри.

ЛЬОНДОН, 31. 5. При кінці липня, як подають у льондонських політичних колах, мають відбутися спільні італійсько-німецькі маневри, які триватимуть до половини серпня.

Англійські військові кола привязують велике значіння до тих заповіджених маневрів.

СПІЛЬНИЙ ПЕРЕВИШКІЛ СОЮЗНИХ АРМІЙ.

Із Льондону теж подають, що 15. ц. м. мають початися в Італії великі восьмитижневі курси військового перевишколу, що їх переводитимуть німецькі інструктори. Між іншим передбачують три курси для старшин, а саме один курс для старшин панцирних частин, другий газовий і хемічний курс і третій артилерійський. Як подають англійські джерела, до Італії має прибути поверх три тисячі німецьких старшин. Такі курси теж мають відбутися в Німеччині, але в менших розмірах. Зокрема говорять про курси старшин легкої артилерії та гірської. Італійське летунство буде підчинене німецькому. Італійські фабрики вже, як кажуть, перейшли на продукцію машин німецького типу.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори „Карпатії".

ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ У ЛЬВОВІ.

Дня 30. травня ц. р. відбулися чергові звичайні Загальні Збори „Карпатії", Т-ва вз. обезп. на життя у Львові.

Збори відкрив в год. 17. голова Надзірної Ради о. крилош. **Василь Лициняк,** ствердив їх правосильність та привітав приявних представників членів і преси. З черги присвятив голова теплу згадку памяті основника і I-го президента Надзірної Ради Т-ва, бл. п. проф. д-ра Степана Смаль-Стоцького, що помер 17. серпня 1938 р. та згадав померших у часі від попередніх Загальних Зборів членів Т-ва. Загальні Збори вшанували память померших, повставши з місць.

Згідно з обовязуючими статутовими постановами Загальні Збори на внесок голови Надзірної Ради вибрали предсідником Зборів д-ра **Костя Паньківського,** який покликав на секретаря Зборів дир. Антона Ковалиська та на скрутаторів о. Івана Галібея і д-ра Володимира Біловора.

Звідомлення з діяльности Товариства і пояснення рахункових замкнень за 1938 рік зложив завідуючий директор д-р **Іван Гижа.** У звітовому році виставила „Карпатія" ... нових поліс з обезпеченим капіталом зол. 1,013.887. У тому часі убуло внаслідок смерти, упливу речинця, відкупу, уневажнення, невиплачення, зречення, тощо 508 обезпек з обезпеченим капіталом зол. 1,202.904, себто чистий прибуток за 1938 рік є 381 обезпек з обезпеченим капіталом зол. 815.983. У висліді всіх змін мала „Карпатія" дня 31. грудня 1938 р. 3.490 обезпек з обезпеченим капіталом зол. 9,179.937. Пересічна сума одної обезпеки є зол. 2.630.

Найбільший відсоток між обезпеченими творять священики, бо 24%, вчителі 17%, ... 14%, урядовці 13%, купці 6%, ... 5%, ремісники 4 і пів відс., інжинієри 3%, ... 2% і т. д. Додатним явищем є поважний зріст числа обезпечених рільників. Це доказ, що ідея і потреба життєвих обезпек находить зрозуміння і серед українських селян. ... Слід підкреслити, що вагу життєвих обезпек доцінюють уже й українські жінки, бо самостійно обезпечені жінки становлять 9% членів „Карпатії".

Збір складок враз із вписовим (полісовим) у 1938 р. приніс зол. 413.012.37.

Смертних випадків у звітовому році було 22 та 1 дожиття, з обезпеченим капіталом зол. 75.775. Від цих обезпек дістало Товариство титулом складок за ввесь час тривку обезпеку зол. 27.384, а виплатило зол. 75.775, себто на зол. 48.391 (тобто 173%) більше, як дістало складок. Найбільша смертність між обезпеченими була у звітовому році між 45. та 49. роком життя. Найбільше число смертних випадків — 6 — спричинили недуги дишного укладу, 4 випадки насильна смерть, по 3 випадки недуги нервового укладу, кормового укладу і рак, 2 випадки недуг судинного укладу, 2 випадки пошесних недуг, 1 випадок психічної недуги, 1 затроєння.

Відкупів виплачено зол. 34.894.09.

У звітовому році Товариство виплатило, чи пак зарезервувало до виплати обезпеченим з титулу обезпеченевих договорів загальну суму зол. 142.053.09.

Позички на підклад поліс, признані членам, осягнули у звітовому році суму зол. 179.207.

Всі фонди й технічні резерви Товариства дня 31. грудня 1938 року осягнули суму 1,452.017.86 зол., у тому сам обезпеченевий фонд творить суму 1,135.917 зол. У звітовому році фонди „Карпатії" зросли на 13.55%.

Всі фонди мають повне законом приписане покриття, обезпеченевий фонд має навіть поважне надпокриття.

Між льокатами, що творять покриття обезпеченевого фонду, слід відмітити два 3-поверхові чиншові доми у Львові вартости зол. 321.545, вибудовані Товариством в останніх двох роках. Крім цього має „Карпатія" третій дім у Львові в Ринку, де приміщені бюра Товариства.

Після звідомлення завідуючого директора зложив д-р **Юлій Савчак** в імені Контрольного Виділу звідомлення з переведених провірок каси й діловодства „Карпатії" та ствердив згідність і правильність вписів у рахункових замкненнях за рік 1938, зокрема ствердив правильність виказаної білянсової надвишки за рік 1938 у висоті зол. 2.646.44, та поставив внесок на затвердження рахункових замкнень і признання владі Товариства абсолюторії. Над звітом Управи й Контрольного Виділу відкрив предсідник дискусію, в якій забирали слово о. Лиско, о. Микитюк, інж. Артимович, д-р Білозор, п. Островська і д-р К. Троян, яким давав вияснення дир. д-р І. Гижа. Загальні Збори одноголосно затвердили предложені Управою рахункові замкнення „Карпатії" за рік 1938 та однодушно признали абсолюторію управним органам Товариства і перевели приділ білянсової надвишки згідно з постановами статуту.

З черги переведено доповняльні вибори чотирьох членів Надзірної Ради на 3 роки і трьох заступників на 1 рік на місце тих, що уступили. Вибрано членами Надзірної Ради поновно: о. крил. Василя Лициняка, о. крил. Миколу Грицеляка, д-р Юлія Савчака і дир. Івана Поритка; заступниками членів: о. канц. Миколу Галянта, інж. Ореста Клюфаса і дир. Ілька Лисого.

Закриваючи Загальні Збори, предсідник д-р Кость Паньківський підкреслив, що хоч рік 1938 був важкий, головно через непевне політичне положення й военні алярми, то проте висліди діяльности „Карпатії" у звітовому році вказують, що українське громадянство, зокрема члени „Карпатії", виказали холоднокровність і розважність та добру оцінку ситуації, чого доказом є не лише задержання старих, але й поважний прибуток нових обезпек. Це одночасно доказ, що українське громадянство зрозуміло, що **непевні часи не лише не звільняють нікого від обовязку думати про майбутнє, але навпаки — саме ця непевність завтрішнього дня наказує кожному думати про будучність свою та своїх найближчих і забезпечити своє життя,** бо не знати, що кого завтра чекати може. Товариство „Карпатія", її фінансовий стан та її дотеперішня традиція і праця дають найкращу запоруку, що вона свої зобовязання супроти обезпечених членів буде виконувати і в будучности так, як дотепер, під кутом виключно добра своїх членів.

Загальні збори кооп. „Базар" у Львові.

Четверті Заг. Збори ґалянтерійної кооперативи „Базар" у Львові відбулися 27. травня ц. р. в домівці „Супруга" при участи 42 членів. Проводили Зборам д-р К. Коберський та інсп. Галяревич, звідомлення від Управи складали пп. дир. І. Павликовська і Е. Дражньовський.

Кооператива закінчила з 1938 роком третій рік свого істнування й розвитку. Число членів зросло знову на 28 осіб і досягло 413 осіб. Обороти кооперативи далі зростали. За окремими роками кооператива продала товарів: в році 1936 на суму зол. 35.946, в році 1937 на зол. 45.774, в р. 1938 на зол. 55.230.

Кооператива, хоч має покищо скромний льокаль, має великий запас товарів з ґалянтерійної бранжі (з кінцем 1938 року на понад 37.000 зол.) і має достаточний вибір в тих товарах, які провадить. Кооператива обертає в одній третині власним капіталом, якого сума досягає вже 10.000 зол., та в двох третіх кредитом (готівковим і товаровим). Кооператива затруднює тепер 4 особи, Управа працює безплатно.

Господарський стан за 1938 рік проявився у білянсовій надвишці у сумі 1.877 зол.; крім того кооператива заплатила 943 зол. відсотків від готівкового кредиту. Якби члени додали кооперативі ще 10.000 зол. титулом уділів, тоді цей тягар відсотків відпав би і на стільки збільшилась би надвишка.

Заг. Збори затвердили звідомлення і висловили Управі признання за її працю. До Надзірної Ради вибрано: Д-ра Витановича, дир. Т. Витвицького, дир. П. Миговича.

Кооператива „Базар" проломила на львівському ґрунті нашу боязнь перед ґалянтерійною ділянкою і виконала в ній піонірську працю. Перед кооперативою як чергові завдання стоять: поширення членства на всі суспільні верстви міста Львова та розбудова торговельної і промислової діяльности. Наразі кооператива веде робітню мужеського білля і зєднала собі навіть дуже вибагливих покупців.

З білянсової надвишки рішено дати членам 3% товарового звороту (у товарах) від закупів за 1938 рік, та на добродійні цілі ухвалено дати 150 зол.

Тільки масовим членством (уділ 10 зол.) і закупами в кооперативі можна буде поширити її діяльність і поставити на тому рівні, на якому стоять деякі чужі підприємства з цієї бранжі а навіть їх перевищити.

—o—

Петровський перестав бути заступником предсідника Найвищої Ради України.

МОСКВА, ПАТ. На середовому засіданні обох палат — Найвищої Ради і Ради Національностей — затверджено всі декрети видані між сесіями й ухвалено декрети про нові номінації. Між іншими ухвалено декрет про звільнення Петровського зі становища заступника предсідника Найвищої Ради України та про призначення на його місце Коротченка, який займає це становище вже від кількох місяців.

—o—

Пів міліона шведок зголосилося до військової служби

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Добровільна реєстрація шведських жінок до військової допомічної або заступної служби на випадок війни прибрала імпозантні розміри. За перший тиждень реєстрації зголосилося пів міліона жінок, що на шість і пів міліона людности творить великий відсоток і свідчить про повний успіх акції.

ЗБРОЯТЬСЯ...

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Шведська фабрика зброї в Ляндскрона (південна Швеція) виконує тепер 12 найновочасніших повзів для данської армії. Перший транспорт повзів уже вислано до Копенгаґи.

З Ословідомляють, що норвезьке міністерство оборони замовило в англійських корабельних варстатах 8 моторових торпедових човнів найновішої системи. Замовлення має бути виконане за 8 до 10 місяців.

Еспанські ґенерали в Німеччині.

ПАРИЖ, ПАТ. На чердаку пароплава „Роберт Ляй" приїхало в середу до Гамбурґа кількох еспанських ґенералів, які будуть гостями німецького уряду. Це: Дон Антоніо Аранда, Дон Жуан Яґ, Дон Хозе Сольхаґа, Дон Рафаель Ґарція Валінос, Дон Карльос Мартінез Кампос, Дон Каміллько Альонсо Феґа, контрадмірал Дон Ромон Аґаціно Армас, Дон Альфонсо де Орлеанс де Бурґон. Їм товаришив італійський ґенерал летунства Батісті.

Закон проти „ірляндської республ. армії".

ДАБЛІН, ПАТ. Парлямент прийняв закон, що має поставити край діяльности „Ірляндської Республиканської Армії". Де Валера, відповідаючи на інтерпеляцію провідника Партії Праці Нортона, заявив, що всі ірляндці у віці від 20 до 21 літ, які живуть в Анґлії, будуть зобовязані до військової служби в анґлійській армії, якщо не докажуть, що ходять до школи або перебувають в Анґлії тільки хвилево. Зате обовязок військової служби торкатиметься всіх ірляндців у поборовому віці, що живуть в Анґлії 2 роки або довше.

Французько-італійські розмови.

РИМ, ПАТ. У травні французький амбасадор у Римі, Франсуа Понсет, відбув дві розмови з міністром закордонних справ гр. Чяно. Можна здогадуватися, що поза адміністраційними справами ці розмови торкалися також поправи французько-італійських взаємин, але про те нема ніяких вісток. Французька опінія не робить собі ніяких надій на поправу тих взаємин і стоїть на становищі, щоб не робити ніяких уступок Італії.

Військова підготова Греції на пограниччі Альбанії.

ЛЬОНДОН, АТЕ. „Івнінг Стандард" повідомляє у кореспонденції з грецько-альбанського пограниччя, що Греція скріпила підготову до оборони краю проти Італії. На альбанському пограниччі утворено 6 нових корпусів та зосереджено майже цілу армію, скріплену кількома річниками резерви.

—o—

На Далекому Сході.

ЯПОНЦІ ЗАЙНЯЛИ СІЯНКІЯН.

ТОКІО, ПАТ. Японське військо, як повідомляє агенція Домеі, зайняли Сіянкіян, важну стратегічну точку на західньому березі ріки Ган.

ЯПОНСЬКО-АНҐЛІЙСЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домеі повідомляє про корисний зворот у переговорах між представниками Японії, Франції й Анґлії у справі концесії в Кулянсу та останніх подій. Ці переговори застрягли були на мертвій точці і щойно тепер підчас розмови ґенерального консуля Японії Ухіди з ґенеральними консулями анґлійським та французьким справа посунулася вперед.

У Палестині.

АРЕШТУВАННЯ ЖИДІВ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Внаслідок інцидентів, які трапилися в останніх днях, переведено багато ревізій та арештувань у колах сіоністів-ревізіоністів.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Близько Єрусалиму дійшло до сутички між військом та групою арабських терористів, яких розігнали. В сутичці вбили одного араба.

АРЕШТУВАЛИ ЗА ПАРТІЙНІ ОДНОСТРОЇ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. „Соціяльдемократен" пише, що підчас націонал-соціялістичного зїзду, який відбувався у вівторок у Мальмое, арештовано 17 осіб за те, що неправно носили заборонені у Швеції партійні однострої.

Невдоволення в Італії.

ЛЬОНДОН ПАТ. Дипльоматичний кореспондент „Менчестер Ґардіен" пише, що в Італії панує велике невдоволення теперішньою імперіялістичною політикою. Італійці бояться війни. Це невдоволення виявилося при покликанню резервістів у Фльоренції, Неаполю та інших містах, де було дійшло до заворушень.

—o—

ПІДПИСАЛИ ДАНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ПАКТ НЕАҐРЕСІЇ.

БЕРЛІН, ПАТ. В середу пополудні в німецькому міністерстві закордонних справ підписали пакт неаґресії між Данією і Німеччиною. Цей договір, що складається з двох статтей, підписали: за Німеччину міністер фон Рібентроп, за Данію данський посол у Берліні Люфціале.

З польського життя.

У Вильні відбувся триденний зїзд польських астрономів, у якому взяли участь представники чотирох астрономічних обсерваторій.

До повітового староства у Хшанові зголосилося трьох робітників із проханням, щоб їх втягнули на листу т. зв. „живих торпед".

В середу президент держави у приявности маршала Сьміґлого-Ридза прийняв премієра Складковського і віцепремієра Квятковського, які реферували про теперішню працю уряду.

Дня 1-го червня починається в цілій Польщі щорічний, у цьому році ювілейний, тиждень „Червоного Хреста".

Після смерти єпископа Лявбіца кардинал Гльонд призначив каноніка д-ра Едварда ван Блеміека тимчасовим ґенеральним вікарієм ґнезненської архидієцезії.

У Пуцку трапився вибух на рибальському моторовому човні Олександра Будзіна. Човен затонув. Згинуло 4 особи, ранених 6 осіб.

З СЕНАТУ.

СЕНАТ УХВАЛИВ ЗАКОН ПРО ВЯЗНИЦІ.

В середу відбулося пленарне засідання сенату, на якому ухвалено цілу низку законопроєктів про ратифікацію ріжних договорів. Між іншими законопроектами, як ось про скасування емеритальної каси для залізничих робітників б. пруської займанщини, про суспільні суди, про публичну службу здоровля, про аптикарські палати, про скасування сервітутів у воєвідствах львівськім, станиславівськім, тернопільськім, краківськім та частині шлеського, та про охорону лісів, ухвалено закон про вязниці. В дискусії над тим законом сен. **Децикевич** зголосив низку поправок, але сенат ті поправки відкинув.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Анґлійський король затвердив номінацію ґенерала Лідделя на становище ґубернатора й команданта Ґібральтару на місце ген. Айронсіда, що став ґенеральним інспектором заморських сил.

Товариство анґлійсько-американської преси в Парижі гостило в середу сніданком міністра Боннета. Промови виголосили: голова товариства Гавкінс, президент муніципальної ради Дельоме і міністр Бонне.

Вантажний самохід, що віз еспанських вояків до Більбао, впав у пропасть, заваливши поруччя моста. Двох вояків убитих, одинацять ранених.

Новий американський амбасадор в Еспанії Олександер Веддель приїхав до Бурґон.

Швецію навістили пожежі. В північній Швеції згоріли 4 маєтки, в місцевости Йоерн горить ліс, при чому пожежа охоплює щораз більші простори й загрожує містечкові Йоерн.

Шлюб кн. Сполето з грецькою княжною Іреною відбудеться у Фльоренції 1-го липня ц. р.

Знайшли двох молодих мадярських туристів Івана Фльоріса і Льва Алера й їх італійського провідника, які згинули підчас того, як намагалися вийти на Мон Блян.

Італійський міністр фінансів заявив у сенаті, що у східній Африці італійці поширять плянтації кави, щоб забезпечити Італію тим продуктом.

Делеґація Глінкової Ґвардії перебуває в Німеччині під проводом полк. Мікуляша Бемхеса та знайомиться між іншим з улаштуваннями „фронту праці". Була на привитанню леґіону „Кондор" у Гамбурзі.

У Берліні закінчили декорацію міста на приїзд югославянського реґента кн. Павла, що в середу вечором станув на німецькій границі.

Б. премієр Вальдемарас має приїхати в найближчих днях до Литви. Кажуть, що має полагоджувати тільки свої особисті справи.

В Румунії відбудуться в четвер вибори до парляменту на підставі нової виборчої ординації згідно з корпораційною системою.

Перед італійським королем відбудеться 10-го червня ц. р., у день Свята Фльоти, ревія 22-ох тисяч моряків.

Мадярські політичні кола з зацікавленням чекають на промову, яку премієр Телекі має виголосити в четвер до делеґації з Шеґед, що вручить премієрові мандат з того міста.

До Риґи приїхав новий литовський посол Дайліде.

У місцевости Барбершовн під Акрон (стейт Огайо) вибух земний газ, який вживали до огрівання. Вибух знищив шкільний будинок, 35 дітей у віці 6—11 літ поранені.

Рада міністрів на Кубі ухвалила відмовити дозволу 900 жидам, що хотіли поселитися на острові. Корабель з жидами мусить відплисти з Куби.

Близько стації Вікторія у Льондоні вибухла слізна бомба. Того, що кинув бомбу, зловили.

Завалився міст, який лучив місто Турин із підміською оселею Мукалієрі. На мості було 30 осіб, з них 4 згинуло.

—o-o—

АНҐЛІЙСЬКІ ҐЕНЕРАЛЬНІ ІНСПЕКТОРИ ВІЙСЬКА.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Міністерство війни повідомляє, що для збільшення готовости армії, що швидко зростає під чисельним оглядом, рішено привернути з деякими змінами два становища ґенеральних інспекторів, які були перед війною. Крім ген. Айронсіда, інспектора заморських сил, ґенеральним інспектором ґенерал Вальтер Кайрк, що став ґенеральним інспектором краєвих сил.

НОВИНКИ

2
ЧЕРВЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 20. травня 1939.
Таласея.
Лат. Еразма.
Сонце: схід — 3.19, захід — 10.25.
Місяць: схід — 20.10, захід — 4.22.
Повня в год. 2.11.

Завтра: 3. червня. Субота.
Ст. ст. 21. травня 1939.
Константина і Олени.
Лат. Клотильди.
Сонце: схід — 3.19, захід — 10.26.
Місяць: схід — 21.05, захід — 5.12.

—o—

— **Концерт-академія в честь В. Барвінського.** На закінчення ювилейного циклю концертів у 30-ліття композиторської праці Василя Барвінського відбудеться в пятницю 2. червня ц. р. у великій салі Лисенка Концерт-академія. Початок в год. 8.15 вечором. Адреса для висилки привітів: Союз Укр. Проф. Музик, Львів, Шашкевича ч. 5. III. 1110 1—3

— **П. Т. Гостей,** що вибираються до Черча повідомляємо, що пансіон **„Надія"** відкритий. З огляду на багато зголошень на головний сезон, просимо брати під увагу також червень. Томашевська і Кшановська. 1091 1—5

— **Дозволяємо собі пригадати** і звернути увагу на те, що в першій половині червня є масла найнижчі ціни масла. Той час найкраще надається на закуп масла до топлення на зиму. З о к р е м а п і д т е п е р і ш н ю п о р у вигідним є робити також більші запаси деяких товщів. До тої цілі найкраще надається масло з „Маслосоюзу", яке є гигієнічно вироблене і через те надається до довгого переховування. 49/52 1—6

— **Гарне футро кримське — це золото.** Набуваєте його у нас, тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 1430 a —?

— **Річний попис елевів Вищого Музичного Інституту** (експоновані кляси на Личакові) відбудеться в суботу, 3. червня ц. р. в год. 5. поп. в салі „Просвіти" вул. Крупярська ч. 15. Виступлять елеви кляс фортепіяну, скрипки, віолончелі і ритміки. Вступ вільний. 1116

— **Важне для абсольвентів (-ок) ліцеїв!** Т-во Українських Студентів Католиків „Обнова" у Львові організує від 5—8. червня ц. р. виклади для абсольвентів ліцеїв п. н. „Н а п о р о з і н о в о г о ж и т т я". Саля малої Семинарії, вул. Оборони Львова 3 (давніше Сикстуска 39 a). Початок викладів год. 18.

— **Важне для гімназійних абсольвентів, що вступають на Львівську Політехніку!!!** Т-во Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа" подає до відома П. Т. Абсольвентам середніх шкіл, які задумують у шкільнім році 1939/40 студіювати у Львівській Політехніці, що дня 5. червня 1939 (понеділок) в год. 18 в домівці Т-ва, при вул. Міцкевича ч. 11 відбудуться інформаційні сходини, на яких референти поінформують кандидатів про студії у Львівській Політехніці і про вимоги, які ставлять кандидатам при вступних іспитах на всі відділи Львівської Політехніки.

— **Іспит зрілости в II. державнім ліцею з українською мовою навчання в Перемишлі** здали такі абітурієнти: Відділ гуманістичний: Білинський ..., Гарбач Іван, Головід Степан, Ґарбовський ..., Дяк Пантелеймон, Дуб Василь, Кітура ..., Клос Олександер, Крайник Олександр, ... Богдан, Лазурка Осип, Малецький Юліян, Марчук Михайло, Матейко Семен, Мельник Теофіль, Мулик Іван, Околот Богдан, ... Михайло, Рибалт Ярослав, Саковський Василь, Середоха Мирон, Сливинський Остап, ... Зиновій, Хитра Мирослав, Яворух ..., Чечул Степан. Відділ математично-природничий: Бабик Володимир, Барнак Осип, Ба... Юрій, Добрянський Ярослав, Єнкала ..., ... Роман, Зарічний Іван, Клюк Олександер, Крук Олександер, Лехіцький ..., Подлуський Юліян, Рибак Юрій, Свирид Ярослав, Солтисік Олекса, Стахів Ігор, ... Роман, Тарнавецький Михайло, Фе... Юрій, Швед Теофіль, Шехович Богдан, ... Михайло, Васильневич Володимир. ... іспиті репробували 5, при устних ...

— **Іспит зрілости в коломийській держ. муж. гімназії** відбувся під проводом візитатора д-ра ... в днях 8—11. і 1.—25. м. м. В ... ліцеї іспит зрілости склали: ... Ярослав, Буджак Омелян, Фесюк Михайло, Яремин Олекса, Когут Роман, ... Дмитро, Мельничук Теодор, ... Попович Мирослав, Ставничий Андрій, Вітенко Богдан. — У клясичному ліцеї: Бабюк Богдан, Бундзяк Микола, Чекалюк Михайло, Чорний Степан, Якимович Володимир, Корбутяк Ярослав, Костюк Михайло, Лабач Микола, Малицький Василь, Микитюк Микола, Семіон Богдан, Слободян Михайло, Строїч Іван, Ващук Микола. — До іспиту приступило 29 абітурієнтів, з чого репробований 1 з гуманістичного ліцею.

— **Академія в честь Петлюри у Варшаві не відбудеться.** В пятницю 26. V. в домівці Східнього Інституту у Варшаві відбулися тісніші сходини української кольонії, присвячені памяті пок. от. Петлюри. Традиційна велика академія Українського Центр. Комітету не могла відбутися з огляду на становище влади. КТВ.

— **Кара за проповідь на Янівськім цвинтарі у Львові.** Городське староство покарало 31. м. м. о. д-ра Івана Гриньоха гривною 2.000 зол. зі заміною на випадок нестягальности на 2 місяці арешту за те, що першого дня Зелених Свят виголосив на Янівському цвинтарі підчас панахиди на стрілецьких могилах проповідь, в якій городське староство добачило знамена підбурювання та демонстраційного виявлювання нехіти до польської держави. О. д-р Гриньох відкликався від старостинського рішення до окружного суду.

— **Спільний вимір кари.** При кінці 1937 р. і з початком 1938 р. відбулися дві розправи перед судом присяглих проти б. підстаршини УГА Михайла Хомяка з Милованя за вбивство мясара Лінтнера і родини Міхонських підчас польсько-українських боїв у Львові в листопаді 1918 р. Тоді суд засудив М. Хомяка за вбивство мясара Лінтнера на 15 років вязниці, а за вбивство родини Міхонських на досмертну вязницю. Одначе Найвищий Суд у Варшаві зменшив йому кару досмертної вязниці на 15 років. У вівторок 30. ц. м. окружний суд у Львові вимірив засудженому М. Хомякові спільну кару на 15 років вязниці.

— **Три напасники вбили студента Ляндесберґа.** Слідство виявило — пише польська преса — що студента жида львівської політехніки Марка Ляндесберґа вбили три невідомі напасники. Вони напали на нього несподівано в середу 24. травня ц. р. вечором в перехіднім порожнім коридорі біля ляборатрії проф. Йошта. Секція тіла виявила, що Ляндесберґ дістав 6 ударів тупим предметом по голові, два в рамя й один у праву руку. Внаслідок ударів у голову прийшло заломання черепу і Ляндесберґ помер.

— **Львівська хроніка.** З бюра Хліборобської Палати при вул. Коперника вкрали злодії машину до писання вартости 1.100 зол. — З маґазину спедиційної фірми „Краковія" при вул. Янівській ч. 60 злодії вкрали білля на шкоду М. Біндера — вартости 527 зол. — Я. Вельоховська повідомила поліцію, що у вівторок 30. травня ц. р. вийшла з хати її 24-літня служниця Г. Оркішевська, залишаючи карточку, що скінчить самогубством. За нею шукає поліція. — До поліції зголосилася пані А. Е. оповідаючи, що минулого понеділка пізнала принагідно на вулиці невідомого мужчину, який представився їй як Д. Е. З ним пішла на прохід, що закінчився крадіжю 42 зол. з її кишені.

— **Краєва хроніка.** На польсько-румунськім кордоні румунська митна сторожа застрілила пачкаря Івана Никифорюка, який вертався з трьома своїми товаришами з Румунії до Польщі. Його товариші встигли втекти. — В Мокротині пов. Жовква поліція застрілила вязня Станислава Скібу з Равського повіту, який втік з вязниці зі своїм товаришем і не хотів затриматися на поклик поліції. Скібу засудив суд на 7 років вязниці за вбивство. Другого вязня, засудженого на 2 і пів року вязниці, вдалося поліції зловити.

— **Маневри залізничників у Сов. Україні.** В Козятині, важній вузловій залізничій стації у Сов. Україні, відбулися великі маневри совітських залізничників. Подібні маневри відбудуться у багатьох інших важніших стаціях.

— **Процес за шпигунство і саботаж.** Перед військовим судом у Мемелі почався минулого вівтірка 30. травня ц. р. процес проти двох литовських робітників за шпигунство і саботаж. По приході німецьких військ керманич „служби праці" призначив обох підсудних до фортифікаційних робіт на терені колишньої нафтової смуги у порті. Обом підсудним грозить кара смерти.

— **Людина зі сталевими легенями в Люрд.** До чудотворної французької місцевости Люрд приїхав син американського міліонера Фред Снайт, важко недужий на легені, якого вдержують при житті при допомозі легенів зі сталі. Важко недужий син міліонера молився дуже довго у печері перед Матірю Божою. Опісля витягнули його зі сталевого апарату й занурили у воду в чудотворнім джерелі в печері. Снайт заявив, що не сподіється чудотворного оздоровлення, але бажає подякувати Богоматері за вдержання його при житті. Зі сином міліонера перебувають в Люрді його батьки, два лікарі та 9 доглядачок. Нещасливий син міліонера залишиться в Люрд до 16. червня ц. р.

— **Американський летун затонув?** Ще у неділю 28. травня ц. р. рано відлетів американський летун, 25-літній Тома Сміт на малім літаку „Бейбі Кліпер" (дитячий літак) з побережа стейту Мейн у Злучених Державах на летовище Кройдон біля Льондону. Від неділі загинув слід за американським летуном, бо вістки будьтоби літак Сміта осів на побережі Ірляндії виявились неправдивими. Тому, що ... мав запаси бензини лише до вівтірка год. 2-ої рано і літак не прилетів на летовище Кройден, побоюються, що літак упав до Атлянтійського Океану.

— **Буревій і зливні дощі.** В північній Італії лютував страшний буревій і запоідяв великі шкоди. В порті Чіґія над венецькою лягуною буревій затопив 10 рибацьких човнів з членами залоги. Недалеко Ферари буревій завалив зруб нового будинку, під яким сховалося кільканацять осіб. Зпід звалищ витягнули 4 важко ранені особи. — Над Скандинавією теж перейшла сильна буря і спричинила великі шкоди. На побережжі Швеції і Данії затонуло 10 осіб. Недалеко Ґетеборґа затонув вітрильник з двома молодцями. — Зливні дощі в Румунії довели до виливу рік. В місті Роман хвилі ріки перервали мур цвинтаря і знищили 500 горбів та ушкодили кількадесять нагробників. У Бесарабії Прут виступив з берегів і затопив багато сіл.

— **Найменший фотографічний апарат на світі.** Латвійська державна електротехнічна фабрика „Ваф" випустила перед кількома місяцями на ринок найменший на світі тип фотографічного апарату з фільмою, що складається з 50 т. зв. кліточок. Цим апаратом, що називається „Міно" і величиною не перевищає пів коробки від сірників, зацікавилося безліч світових фабрик фотографічних апаратів, між іншим два японські концерни, що ведуть тепер переговори з фірмою „Веф" у справі дозволу на продукцію цих маленьких апаратів в Японії.

— **Масові німецькі прогульки до Фінляндії.** Фінляндська преса пише, що цього року відвідає Фінляндію 147 прогульок з Німеччини. Траса цих прогульок починається в Гельсінках, столиці Фінляндії та йде здовж фінляндського заливу аж до совітського кордону. Крім того траса деяких прогульковців визначена з Гельсінок до найдалі на північ висуненої фінляндської пристані Петсамо. Цього року число туристів з Німеччини перевищило число прогульковців зі Швеції і В. Британії, яких можна було стрінути найчастіше у Фінляндії.

— **Арештування небезпечного анархіста.** Французькій поліції вдалося арештувати одного з найнебезпечніших терористів та анархістів, 34-літнього еспанця Бернарда Пена Діяса у хвилині, коли намагався недалеко Валенсієн перейти без візи французько-бельґійський кордон. Діяс перебував підчас еспанської домашньої війни в Червоній Еспанії, де допустився безліч убивств. В 1927 р. Діяса засудив французький суд на 10 років вязниці за бандитизм.

— **5-ох німецьких учеників затонуло недалеко Копенгаґи.** Минулої неділі купалося в морі недалеко вакаційного дому німецької школи коло Копенгаґи 16 учеників, які не були ознайомлені з небезпечними умовинами купелі на північно-західнім березі острова Зелянд. Підчас купелі схопила нагла хвиля малих хлопців і занесла їх на море. Зпоміж 16 учеників у віці 12—15 років удалося вирятувати 11 учеників, а 5-ох затонуло. Між жертвами купелі є два сини радника Генселя з німецького посольства в Копенгазі.

— **Не могли одружитись зі своїми нареченими.** У французькім порті Вієфранс сюр Мер перебував від 12 місяців американський кружляк „Омага" і на днях дістав приказ вертатися до Злучених Держав. Саме минулої суботи 20 моряків цього корабля хотіли взяти шлюб у мера згаданої місцевости з французженками, але мер відмовив своєї згоди, бо згідно з французьким за-

коном треба жити у Франції не 12, але 13 місяців, щоб узяти шлюб з француженками. Одначе мер пішов морякам на руку і вислав спеціяльне прохання до міністерства внутрішніх справ, щоб дало дозвіл на шлюб американським морякам з француженками. Міністерство внутрішніх справ висловило свою згоду з тим, що прохання відослало ще до міністерства закордонних справ, що рішить про долю петиції.

— Катастрофальна недостача палива в Совітах. У багатьох місцевостях СССР відчувають катастрофальну недостачу палива, головно бензини і нафти. Головною причиною недостачі палива є зле зорганізований транспорт, бо в нафтових басейнах СССР є велитенські запаси нафтової ропи, але нема відповідного числа цистерн на перевіз нафти і бензини. До того багато залізничих шляхів „закоркували" військові транспорти. Тому совітський уряд затвердив в останньому часі плян розбудови залізничого табору і водних цистерн до перевозу нафти і бензини та призначив великі кредити на будову цистерн літаків що їх має тепер СССР коло 50. Цистернами-літаками перевозять головно паливо для війська.

— Пошесть тифу в Москві. Народній комісаріят здоровля ствердив сильний зріст пошести черевного тифу в Москві та в околиці. Пошесть тифу шириться теж між військом, у кадрі в Москві. Санітарна влада веде енергійну боротьбу з пошестю. В цій акції беруть участь лікарі, студенти медицини і санітарний персонал. У Москві занедужало на тиф коло 35.000 осіб. Відсоток смертних випадків розмірно високий.

— Масовий процес у Лісабоні. Спеціяльний військовий трибунал розгляне в червні справу коло 100 осіб, яких обвинувачують за змову проти безпеки держави. Між підсудними є теж провідник монархістів та ґенерал Хао Дальме-Іда. Розглянувши цю справу трибунал виїде на Азорські Острови, де буде судити 80 політичних вязнів.

— Нафтовий монополь у Чілє. Чілійський уряд рішив завести монополь на продаж нафти і бензини з днем 3. вересня 1939 р. Одночасно з заведенням монополю уряд рішив виповісти всі концесії, що їх мали дотепер у Чілє закордонні нафтові товариства. Тому всі закордонні торговельні нафтові товариства в Чілє виповіли працю всім урядовцям з днем 3-го вересня ц. р. Наслідком некорисного господарського положення, що витворилося по останнім катастрофальнім землетрусі в Чілє, зростають теж політичні труднощі. Теперішній уряд зголосив недавно през. Серда свою димісію, але президент її не приняв.

Зі судової салі.

З МЕТРИКАЛЬНИХ „ХОЖДЕНІЙ".

Перед окружним судом у Бережанах відбулася на днях розправа проти **о. Михайла Петрова**, гр.-кат. пароха в Підкамені за провину зі ст. 287 § 1 кк. Згідно з актом обвинувачення о. Петрів мав допуститися цієї провини 8 разів між 1933 і 1938 роком у той спосіб, що в метрикальних книгах „зрущил назвіска" кількох своїх парохіян, вписуючи їх з закінченням „ий" чи пак „ій".

По переведеній розправі **суд увільнив о. Петрова.** Суд прихилився до оборони підсудного, що через частинне знищення метрикальних книг підчас світової війни о. Петрів був приневолений користати зі „статус анімарум", в якому дотичні прізвища були вписані з закінченням „ий" і тому вписав їх у добрій вірі і без ніякого злого наміру з таким закінченням до метрикальних книг.

Прокуратор не зголосив апеляції від цього присуду і він вже правосильний. Підсудного боронив **адв. д-р Володимир Гриневич** з Бережан.

ВІДГОМІН ВИБОРІВ.

У днях 12, 13 і 14. червня ц. р. відбудеться розправа на виїздній сесії у Глинянах проти 27 підсудних, яких прокуратор притягнув до відповідальности за провину зі ст. 119 і 152. Підсудних боронитимуть адв. **д-р Старосольський** зі Львова та адв. **д-р Пиндик** зі Золочева.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

На терені Яворівщини слідча поліція з Яворова перевела минулого року численні арештування, що довели до кількох розправ в окружнім суді в Перемишлі. Причиною арештування було розкинення летючок по смерти бл. п. полк. Е. Коновальця. Підсудні відповідали не лише за розкинення летючок на терені Яворівщини, але й за приналежність до ОУН. Акти обвинувачення в більшости цих справ спиралися на інформаціях невиявлених конфідентів.

І так у днях 27. і 28. січня ц. р. станули перед окружним судом у Перемишлі **Остап Линда та Розалія Хархаліс**, яких прокуратор притягнув до відповідальности за розкидання летючок та за приналежність до ОУН. Акт обвинувачення спирався на первісним признанні підс. Р. Хархалісівної, що опісля підсудна відкликала і на конфіденційних вістках свідків поліціянтів. Трибунал окружного суду засудив **Р. Хархалісівну на 2 роки вязниці, Остапа Линду на 5 років вязниці.** Підсудних боронили адвокати **д-р В. Загайкевич і д-р Рибак.**

Дня 5. травня ц. р. відбулася перед апеляційним судом у Львові у звязку з апеляцією О. Линди розправа. Апеляційний суд змінив присуд в тому напрямі, що уневиннив Остапа Линду від закиду приналежности до ОУН та від провини зі ст. 155 кк., а затвердив вину щодо ст. 26, 154 § 2 кк., крім того обнизив кару О. Линді до 3 років. Перед апеляційним судом боронив адв. **д-р В. „Загайкевич** з Перемишля.

Друга подібна розправа відбулася проти **Івана Михалихи, Івана Гнилюха та Ілька Гриника** — всіх трьох з Наконечного біля Яворова. Прокуратура обвинувачувала Івана Гнилюха за розкинення летючок, Ілька Гриника за посідання цих летючок, а Івана Михалиху за намову Гнилюха до розкинення цих летючок, їх посідання та за приналежність до ОУН. І в цій справі акт обвинувачення і присуд опирався на первісним, опісля відкликаним признанню Івана Гнилюха та на конфіденційних вістках поліції. Окружний суд у Перемишлі увільнив **Ілька Гриника** від вини і кари, **Ілька Гнилюха** засудив за поширювання летючок **на півтора року вязниці** а **Івана Михалиха** за приналежність до ОУН, посідання летючок та передачу їх Гнилюхові **на 4 роки вязниці.**

Апеляційний суд у Львові змінив цей присуд так, що уневиннив **Івана Михайлиху** від злочину зі ст. 97 § 1 і ст. 155 кк., а затвердив провину зі ст. 26 і 154 кк. Одночасно обнизив **Іванові Михалисі** кару до півтора року вязниці. Засудженого боронив перед судом у Львові адв. **д-р В. Загайкеич** з Перемишля.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

У днях 25. і 26. травня ц. р. відбулася перед окружним судом у Золочеві розправа проти **Кравчука Романа, Мудрого Михайла та Вагули Михайла** за злочин державної зради зі ст. 97 § 1. кк. (за приналежність до ОУН). Перед судом зізнавало понад 60 свідків. Свідки поліціянти зізнали, що довірочно довідалися, що підсудні належать до ОУН і що кермували акцією уладжування демонстрацій у звязку зі самостійністю Карпатської України. На внесок прокуратора розправу відложено, щоб трибунал міг переслухати комісаря Фурмана зі Львова. Підсудних боронять **д-р Блажкевич, м-р Е. Олесницький** та **д-р Пиндик** зі Золочева.

Дня 28. червня ц. р. відбудеться розправа проти 10-х підсудних з Переволочної, яких прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк. (за приналежність до ОУН).

Дня 1. липня відбудеться розправа проти римо-католика **Бузікевича Осипа** з Ордова (Радехівщина), якому закидають приналежність до ОУН і переховування летючок. Боронитимуть **д-р Блажкевич і д-р Шевчук.** О. Л.

—o—

З театру.

Премієра Українського Театру ім. І. Котляревського в Золочеві „МУЗА НА ОФСАЙДІ" — комедія І. Керницького.

Підчас свого дуже короткого побуту в Золочеві дав театр ім. І. Котляревського премієру спортової комедії І. Керницького „Муза на офсайді".

Тема комедії дотепна. Молодий поет (Я. Рудакевич) попадає завдяки заходам свого давнього товариша, маґістра Молодецького (Е. Левицький), на бухгальтера до фабрики батогів директора Баса (В. Блавацький). Усі урядовці цієї фабрики — це спортовці, а сам директор завзятий прихильник спорту, головно копаного мяча. Він приймає поета на посаду, переконаний, що це визначний футболевий змагун. Поет попадає у траґікомічне положення і в ріжні комічні ситуації.

Вистава комедії — як усе в театрі І. Котляревського — дуже дбайлива; гарна обстанова, ріжна в трьох діях. Прегарні та етнографічно вірні гуцульські строї обох Аничок і старого гуцула.

Текст комедії перетиканий меріжкою влучних сентенцій. Так нпр. поет в одному місці каже, що фабрика ця потрібна, „бо наша нація потребує багато батогів". Або: „Добре, що в нас витворився тип рідного шахрая, має хто шахрувати, то нехай уже свій шахрує!" тощо. Поза такими перлинами сентенцій та гумору, на нашу гадку, текст комедії вимагає переробки, місцями навіть основної. Рішучо за довгий та за нудний діяльоґ у першій дії між маґістром і поетом. Далі радіо приглушує його місцями і замість оживити дію — робить її ще нуднішою. Ту нудну завязку комедії можна нпр. оживити одною чи кількома епізодичними сценами між Аничкою і маґістром, і так про велику її любов до нього довідуємося лише з розмови. І третю дію можна б для добра песи скоротити.

Піддержали комедію своєю знаменитою грою п. Левицька в ролі доньки директора Ірини та п. Блавацький в ролі директора Боса. Він створив взагалі наскрізь оригінальний та небуденний тип дещо розсіяного, та при тому добряги, директора - спортовця. Доволі білі випали ролі маґістра та поета. Інакших ми призвичаєні бачити в житті скінчених маґістрів, яким доля присудила бути крамарями, — то інакше уявляємо собі поетів, навіть і в поневільній ролі спортовців. Та не вина у цих недостачах самих акторів, а тексту комедії, що потребує сильного ретушу. Ориґінальний тип [illegible]чаківського „яндруса" дав п. Карпак у ролі змагуна Скакуна. Так мабуть деякі уявляють собі ідеальний тип спортовця. Інші ролі випали назагал поправно, хоч сам текст не дозволяв, на жаль, артистам розвинути вповні їх таланти.

Комедія Керницького в основі добра і маємо надію, що по деяких поправках вона довго втримається на нашій сцені, як оригінальний та характеристичний відблиск наших теперішніх дивних часів. О. Л.

—o—

З кіна.

КІНО ЕВРОПА: „ПЯТНАЦЯТИЛІТКА".

Це зовсім паралельна фільма до фільми „Місто хлопців", з тою ріжницею, що тут введена донька багатих родичів, неслухняна, збунтована проти своїх батьків і всього середовища. Це мала гоструха, якої ніхто в домі не може приборкати, повна злоби і ненависти. Батьки і служба, перелякані її поведінкою, відчужуються від неї, так, що вона сама шукає собі товариства між бідаками. У фільмі зображені дуже різко істеричні атаки пятнадцятилітньої розпещеної панночки, яка між іншим спричиняє смерть невинної особи в автомобілевім випадку. На підставі судового присуду молоду дівчину віддають до зразкового поправчого пансіону, але і там вона своїм поганим прикладом загрожує дисципліні цілої установи. Фільма має на меті показати правильну методу поведінки з неслухняною дитиною, якій ніхто дома не дав доказу щирого привязання і симпатії. Виховниця пансіону вміє найти ту слабу струну, яка пробуджує у добрій але зле вихованій дитині потребу родинного тепла і дружби серед своїх товаришок. З неслухняної дівчинки виростає зовсім інша людина. Головну ролю грає молода — ще невідома, американська артистка.

КІНО „АМПІР": „МІСТО ХЛОПЦІВ".

Здається, що в американському стейті Небраска є таке місто, що його створив власною енергією без ніяких засобів один священик, збираючи бездомних і бідних хлопців з великоміських вулиць. Оповістка, що попереджує фільму, впевняє нас, що такий отець Фляnаган існує справді, навертаючи непохитною вірою молодих кандидатів на злочинців на корисну суспільну працю. „Місто хлопців" повстає не відразу. Перший його засновок, це приміщення на 50 хлопців у великому місті, де вони самі управляють собою, розділюючи становища, працю і встановляючи свої закони. Все це оперте на почуттю чести, яка наказує кожному признаватися сміло до своїх вчинків і робити тільки те, що відповідає його совісти. У цю громаду попадає одна „паршива вівця" — рідний брат злочинця, засудженого на смерть, і всі зусилля виховника цієї школи ідуть на те, щоб без ніякого насильства звязати [illegible] ця з працею його товаришів. Цікаві [illegible] виключно на духовні методи, оперті [illegible]

...прикладі без будьяких моральних пропові-дей. Фільма має кілька живодраматичних сцен. У головних ролях Спенсер Трессі і малий Мікі Руней, що нераз виступали спільно у подібних фільмах.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Що нового?

Коли їду до Черча, то все думаю по дорозі: що там є нового. Хто як хто, але директори Черча, здається, одинокі в Галичині не попадають у клопіт, коли їх запитати: „Що нового?" Адже кожного року, мало! кожного місяця можуть сказати про якісь новості. То новий ґанок коло палатки, то сходи коло ґанку, то нові квітники коло стежки, то нова стежка коло квітників. А час до часу новий будинок чи то самого живця, чи приватна вілля коло нього.

Цього року новостей стільки, що всім, хто запитає директора живця: що нового, раджу відразу сідати, бо буде довга відповідь. Самі нові лазнички заберуть чверть години, а вигляд, а розклад, а уліпшення, а вигоди, а кошти. Потім два „дефіле". Одно „дефіле" коло лазничок, друге збоку, а обидва гарно висипані. Потім тротуари. Небагато їх покищо, але як на один рік, то досить. Тішаться ними перші черчанські лікуванці і залюбки топчуть їх то сюди то туди, що дуже добре впливає на їх стан здоровля (лікуванців не хідників).

Хоч пора ще передсезонова, а веремя не-занадто ласкаве, але лікуванців у Черчі вже багато. Це люди, що хочуть відбути лікування перед жнивами і в якнайбільшій тиші. Тому не гризуться дощем і холодом (це опізнює жнива!) та не банують за музикою і ширшим товариством. Їм вистачає боровина, сірка і тим подібні мінеральні води. Ходять поважно, говорять півголосом, усміхаються півгубком.

Час до часу влетить у цю спокійну атмосферу якийсь вітер зі Львова, чи з Рогатина, наробить трохи шуму, але це тільки малий епізод. Потім залягає знову спокійна атмосфера передсезонового сезону.

Назагал люди з такої атмосфери вдоволені, вони-ж умисно вибирали такий час. Зґрижений і прибитий є тільки бриджіст, бо до неділі не міг собі ніяк склеїти партії і робив враження круглої сироти. Як воно не дивно, але на 140 лікуванців не було більше партнерів. Щойно від неділі справа помітно поправилася і є надія, що поправиться не тільки міна „сироти", але й його здоровий стан, бо „психічне наставлення" — як каже директор — це один з важних складників боровини.

Довкола палатки та інших будинків живця правдивий ліс дерев. Кожне з них має свою історію, малощо не своє імя, стільки вони грошей і труду коштували. Примусити щонебудь рости на боровиннім ґрунті це неабияка штука.

В цьому напрямі усвідомляють старі бувальці новиків.

— Дивіться, як та смерічка знаменито розвивається!

— Велика річ! У нас таких смерічок цілий бір.

— Так-так, мій пане, але не тут. Возьмім наприклад отсю берізку. Памятаю, скільки з нею було мороки. Три рази її пересаджували, а доглядали, а землі підсипували. Думаєте — отак посадили і вже!?...

Віллі довкола живця вимиті, зачесані, причепурені чекають на гостей. Що засвище на стації поїзд — витягають угору шиї і заглядають на шлях.

— Їдуть! — шепче „Роксоляна".

— Цікаво до кого!? — питається „Надія".

— Цікаво! — стверджує „Віта", „Амата", „Туринівка", „Учительська".

І всі всміхаються привітно до довгої валки бричок, що покищо не скаржаться на перевантаження.

А коні при бричках усміхаються у свою чергу до залізного валу, що парадує на шляху і голосно заповідає поправу дороги.

Нехай-же хто скаже, чи може бути дирекція живця в клопоті, коли хто запитає: „Що нового чувати?"...

Галактіон Чіпка

Памяти заслуженого священника і громадянина.

О. ДЕКАН ІВАН КАРПЕВИЧ.

В дощеву днину відпровадило українське громадянство в жалю і смутку 26. травня ц. р. на вічний спочинок бл. п. о. декана Івана Карпевича, пароха Монастирка. Пок. о. Іван Карпевич, вислужений равський декан, відзначений крилошанськими відзнаками, тит. радник гр.-кат. перемиської Єпископської Консисторії, помер несподійно 23. травня в 64. році життя та 40. священства. У своєму трудолюбивому житті пок. о. декан виконував совісно не лише свої душпастирські обовязки, але належав теж до тих священників, що кожну вільну хвилину присвячують завзятій і послідовній праці над піднесенням освіти рідного народу. У своїх річевих, приступних формою і змістом проповідях у церкві, в рефератах на сходинах членів у читальняних домівках як справжній душпастир-патріот і громадянин вливав у серця слухачів любов та пошану до свого обряду і свого народу. Всі його проповіді й реферати плили з глибини душі, блестіли найшляхотнішими ідеями і почуваннями душпастиря - патріота та були виявами твердою вірою у краще завтра цілого українського народу.

Свою душпастирську і громадянську працю розпочав Покійний як сотрудник у 1899 р. в селі Ульгівку, раво-руського повіту, де перебув до 1901 р. Там оснував читальню „Просвіти", давши їй такі тверді основи, що вона й досі належить до кращих читалень у повіті. Перенесений у 1901 р. з Ульгівка до Куликова, жовківського повіту, продовжує свою працю як катехит, душпастир та освітник. З Куликова переноситься бл. п. о. Іван у 1910 р. до Лежайська, ланцутського повіту, де був парохом до 1919 р. Українці цього місточка були твердо привязані до греко-кат. обряду, але були під сильним впливом польської мови. І саме там, на тому тяжкому й важному пості, Покійний своєю плянововою впертою працею не лише перевиховав громадянство і навернув його до мови своїх предків, але і спільно з ним подбав про збудування величавого Народнього Дому, що став осередком освітньо-культурного життя цілої громади.

В 1919 р., в часі найприкрішому для українського громадянства раво-руського повіту, переноситься о. Іван до найбільш запущеної не лише релігійним, але й національним оглядом парохії, до Руди Монастирської, і на тому посту перебув до останніх днів свого життя. Вже в початках своєї праці улаждує в парохії церкву, а відтак з гуртом підібраних собі громадян проти волі темних духів, які в тому часі були при проводі громадської управи, основує читальню т-ва „Просвіти", кооперативу спож., відділ Рідної Школи і т-во „Луг"; провід у всіх тих установах до останніх літ життя був у його руках. По оснуванні читальні „Просвіти" кожного вечора, навіть тоді, коли до його дому приїздили гості, йшов до читальні і кілька годин присвячував гутіркам чи голосному читанню книжок і часописів.

Та не лише у своїй парохії займався о. декан суспільною працею. За час свого життя у повіті був здисциплінованим членом всіх установ, а в деяких, як у Філії „Просвіти", в Украінбанку „Віра", в Т-ві „Український Народній Дім", займав часто визначні місця в їх проводі. Зокрема як декан причинився до спопуляризування поминків у Раво-Руськім деканаті. Такі поминки відбуваються кожного року в першу неділю по Зелених Святах в Раві Руській при великому зав'язі українського народу.

Як людина відзначався бл. п. о. декан Іван Карпевич мягкою і дуже симпатичною вдачею, був людиною наскрізь культурною, товариською і гостинною. Вмів любити своє рідне село, але й шанував чуже і тому його любили свої, з великою пошаною ставились до нього і політичні противники.

На сумну вістку про смерть о. Карпевича на всіх українських домах у Раві Руській вивішено жалібні прапори і розліплено від усіх повітових установ клепсидри. В похороні, не зважаючи на непогоду, взяло участь коло 30 священників з равського і немирівського деканату, численні делегації з вінками від установ цілої парохії і повітових установ, хор з Рави Руської, Потелича і місцевий та громадянство цілої околиці. Прощальну проповідь при перенесенні тіла до церкви виголосив о. Яків Фіґар, парох з Улицька; в дні похорону по відслуженні Служби Божої і панахиди над домовиною біля церкви промовляв о. Гнат Заяць, парох з Любиці Князів, вкінці над гробом попрощав Покійного о. декан Михайло Дороцький, парох з Потелича, від установ дир. Степан Котович з Рави Руської і кулятор парохії п. Семінський. Сумним „Вічная память", що його відспівали хори на переміну, закінчився похорон отсього священника, виховника-освітника і заслуженого громадянина. В. Й. П!

С. Совик.

Нові книжки й журнали.

SLOVANSKY PREHLED. Sbornik pro poznawani politickeho, soc'alniho a kulturniho zivota slovanskych statu a narodu. Rocnik XXXI. C. 1—2. Kveten 1939.

VÖLKERBUND. Revue de politique internationale. VIII-e Annee. № 14. 20. Avril 1939. Geneve.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів, що урґують у справі своїх дописів, повідомляємо, що проволока в їх поміщенні зайшла у нас через навал іншого актуального матеріялу. Постараємося в найближчих днях використати все те, що буде можливо.

Вп. Дописувачеві, Чортків: Оба дописи помістимо по змозі ще цього тижня.

Вп. Д-рові Г.: Всі три статті (з фламандського) в цілости дістали. Дуже цікаві, помістимо, як тільки знайдемо вільне місце.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.
УКРАЇНА — ПОГОНЬ.

Як ми вже подавали вчора, внеділю 4. ц. м. відбудеться на грищі Погоні подвійна футбольна імпреза. Репрезентаційна одинацятка стрінеться з Ресовією у змаганнях за мистецтво Окружної Ліги. Одинацятка чорно-червоних по своїх недавніх неудачах буде намагатися проломати серію нерішених вислідів. Перемога над Ресовією потрібна хочби тому, що боротьба за друге місце буде завзята, бо Чорні виступають Україні на пяти.

Юніори України стрінуться в передмечу з юніорами Погоні. Обі дружини здобули мистецтво своїх груп і тепер починають цією стрічею фінальну рунду.

Юніори грають в год. 10. рано, репрез. дружина в год. 11.30 передполуднем.

КОЛОМИЯ — ГОРОДЕНКА 3:3 (2:2).

Міжгімназійні змагання копаного мяча, що відбулися в Городенці 29. м. м. несподівано покінчилися нерішеним вислідом. Гра була назагал рівнорядна зі змінними наступами обох дружин. Під кінець легко переважали й більше стріляли гості. Коломийські гімназисти, як цілість випали слабо. Найясніщою лінією дружини була залога, головно Петрас, воротар непевний, поміч слаба, в нападі заслуговують на увагу: стрілець двох воріт Бибик і технічно добрий Рифяк. У господарів подобалися: оборонець Хомів, помічник Терлецький і лучник Попович. Цілість жертвенна й амбітна.

Ворота здобули для гостей Бибик 2 і Рифяк 1, для господарів Терлецький 2 (з вільних) і Попович 1.

Склади дружин: **Коломия:** Гошовський; Петрас, Яремик; Шипайло, Сілецький, Устиник; Ліщук, Рифяк, Костиник, Турянський. **Городенка:** Василишин; Рогужинський, Хомів; Малихевич, Терлецький, Курчикевич; Батура, Вишкало, Качорівський, Попович, Окуцький.

Суддював добре п. К. Сілецький. ел.

Чи знаєте Ви, кілько є неписьменних у Вашій громаді? Чи Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ", що її видала „Просвіта" в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її кількі! УЧІТЬ НЕПИСЬМЕННИХ!

ОГОЛОШЕННЯ

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Четвер 1. 6. год. 20. „Безумство" — премієра.

Пятниця 2. 6. год. 20. „Безумство".

Субота 3. 6. год. 20. „Балет гавайський Деві Ди".

Театр Ріжнородностей.

Четвер 1. 6. год. 20. Відчит д-р И. Біккельса.

Пятниця 2. 6. і субота 3. 6. — вистави ревій.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ТЕРНОПІЛЬ:

1. 6. Циганське кохання.
2. 6. Муза на офсайді.
3. 6. Цариця Груеії.
4. 6. Тополя.
5. 6. Кірка в Льолео.

З Тернополя іде театр до Теребовлі і Микулинець.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СТЕБНИК:

1. 6. Безталанна.

ТРУСКАВЕЦЬ:

2. 6. Пісня Бескиду.

Український Хор Дмитра Котка.

1. 6. Галич.
2. 6. Станиславів.

Цирк Станевських, вул. Пелчинська
Четвер, 1. червня — год. 8.30 веч.

КІНА.

АМПІР: „Місто хлопців".
АПОЛЬО: „Король циганів".
АТЛЯНТИК: „Буря над Бенгалі".
БАЙКА: „Королева джунглів" і колір. гротеска.
БАЛТИК: „Готель Голівуд" і „Життя удвоє".
ВАНДА: „Збунтована" і „Я вбив".
ҐРАЖИНА: „Рева справа 777".
ЕВРОПА: „Пятнадцятилітня".
КАСІНО: „Життєві омани".
КОПЕРНИК: „Панна на відданні" (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Беззахисні".
МЕТРО: „Королівський вязень" і „Світла і тіні жінки".
МІРАЖ: „Верес".
МУЗА: „Елісейські Поля".
ПАКС: „Стрілець в Бенгалі" і колір. додаток.
ПАЛЯС: „Материнство".
ПАТРІЯ: „6 панів із Оксфорду" („Моя маленька").
РАЙ: „Серце матері".
РІЯЛЬТО: „Чотири дочки".
РОКСІ: „Пригода під Парижом" та додатки.
СВІТ: „В 4 очі" і „Крила над Гонолюлю".
СВЯТОВІД: „Чи Люцина це дівчина?" і Бр. Броновський (ревія).
СТИЛЕВЕ: „Шал молодости" і ревія.
ТОН: „Кентукі" і „Анонімний любчик".
УТІХА: „Чорти Дикого Заходу і ревія.
ХИМЕРА: „Чотирьох на стійці".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 1. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 „Дівочі промислові школи", 8.25 Плити, рав. вістки, 9.00—11.00 Перерва, 11.00 Для шкіл, 11.25 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00—14.00 Перерва, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Госп. вісті, 14.55 Біржа, 14.55 Програма, 15.00 Розмова техніка з молоддю, 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.05 Госп. вісті, 16.20 „Село і місто" — для лицеїв, 16.40 Органи, 17.10 „Жива лябораторія", 17.25 Латвійська музика, 18.00 „Пів години в Парижі" — муз. реп., 18.20 Гутірка про Ч. Хрест, 18.40 Військ. орхестра, 19.05 Концерт, 20.00 Для села, 20.15 Трансм. з міжнарод. кін. перегонів, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Спів, 21.15 „Театр уяви", 22.00 Стрілецька авд., 22.20 Танк. муз., 22.5? Спорт, 23.00 Денник, кінець програми.

ПЯТНИЦЯ, 2. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Про купецькі школи, 8.25 Для газдинь, 9.00—11.00 Перерва, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 11.57 Полуднева авдиція, 13.00—14.00 Перерва, 14.00 Інф. газетка, 14.10 Стріл. авдиція, 14.30 Літ. фрагмент, 14.45 Біж. вісті, 14.50 Госп. вісті, 15.00 Для молоді, 15.20 Спорт, 15.30 Орхестра, 16.00 Денник, 16.20 Для недужих, 16.35 Квартет, 17.45 Плити, 18.30 „Давня пол. казка", 19.10 Концерт, 19.45 Військ. відчит, 20.00 Для села, 20.15 Концерт, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Симф. Концерт, 21.55 Літ. фрагмент, 22.15 Танк. муз., 23.00 Денник.

СУБОТА, 3. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 „Про рільничі школи", 8.25 Плити, 8.50 Рап. вісті, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для нообранців, 12.03 Полуд. авдиція, 14.00 Обід. музика, 14.45 Госп. вісті, 14.50 Спорт, 15.00 Театр уяви, 15.30 Музика, 16.00 Денник, 16.08 Госп. вісті, 16.20 Літ. хроніка, 16.35 Віольончеля, 17.00 Богослуження, 18.00 75 літ Черв. Хреста, 18.15 Розмова з недужими, 19.15 Орхестра, 20.00 Для села, 20.15 Трансм. зі Швайцарі: Свято йодлерів, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Конц. в Ліеж, 22.00 „Детектив поміг" — скеч, 22.15 Танк. музика, 23.00 Останні вісті.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 1. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 **Українські комунікати.** БЕРЛІН 20.00, 22.00 Комунікати, БУДАПЕШТ 19.30 „Чародійний флейт", оп Моцарта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 Концерт, ДРОЙТВІЧ 20.00 Радіокабарет, ГІЛЬВЕРЗУМ 20.00 Реліг. музика, КОПЕНГАҐА 20.00 Оперова музика, МІНХЕН 20.15 „Чарівна панна", ПАР. ПТТ 20.30 „Народини Трістана", драм. поема, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30 Комічна опера.

ПЯТНИЦЯ, 2. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 **Українські комунікати,** БЕРЛІН 20.00 „Дон Паскаль" опера, ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Есп. мельодії, 21.00 „Альказар" слуховище, ГАМБУРҐ 20.30 Веселий вечір, ЛИПСЬК 20.00 Солісти, ЛЬОНДОН 20.00 Концерт, 20.30 Симф. Ґлазунова, МІНХЕН 20.15 Вечір нім. музики, ПАР. ПТТ 20.30 „Пельеас і Мелісанда" оп. Дебюссі, РАДІО РОМАНА 20.10 „Тоска".

СУБОТА, 3. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** БІЛГОРОД 20.00 Народ. пісні, 20.50 Концерт, БЕРЛІН 20.15 Веселий вечір, 22.00 Комунікати, БРНО 20.00 Велика розривкова програма, БРУКСЕЛЯ 20.30 Конц. флямандс. музики, ЛЯҐҐІ 20.00 Секстет, ЛЬОНДОН 20.00 Концерт, 21.00 Танк. музика, МІЛЯНО 21.00 „Полюто" оп. Доніцетія, ШТРАСБУРҐ 21.15 Міжнар. опів. концерт.

Радіокутик.

ПУБЛИКА У ПАРИСЬКОМУ СТУДІО.

Паризька радіовисильня Радіо-Сіте відкрила нову студію, де публика може бути присутня підчас праці артистів, спікерів та техніків радіовисильні. Студія має найновітнішу технічну інсталяцію та взагалі влаштоване дуже естетично.

НІМЕЦЬКІ „СИНТЕТИЧНІ" ПРИЙМАЧІ.

Продукція німецьких радіоприймачів у майбутньому господарському сезоні має викликати ощадности в залізі у сумі 180 тон, завдяки радикальним конструкційним змінам та зміні продукційного матеріялу. Ці ощадности введено у звязку з чотирьохлітнім господарським пляном Німеччини. У цьому пляні передбачено, щоб радіотехнічний промисел вживав замість заліза, цини, платини та шовку — замінний матеріял. У нових приймачах залізні частини замінять на пресшпановані, а залізні голосникові зміцнення — деревляними. Зужиття цини зведено до мінімум, сполучи більшість получень та застосовуючи сполювання металю, що має 40% цини. Платину при супергетеродинах, де її вживали як контактовий матеріял при кружках, що регулюють довжину хвиль, значно зредуковано, ввівши новий спосіб зв. платинум-іридіюм.

ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК ТА РАДІО.

Берлінська Школа Політичних Наук передбачує у свому цьогорічному літньому сезоні такі виклади у звязку з радіофонією. 1) патріотичні авдиції у рямках німецьких радіових програм, 2) політичні та господарські справи залежні зі світовою радіофонією. 4) телевізія — її сучасне положення, програмові проблеми. 5) важніші проблеми світової радіофонії, її організація та розвій.

Біржа.

Львів, 31. травня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·32—90·32, Доляри америк. 5.32·00—5.32·50, Доляри канад.—5.29·00—5.29·00. Фльор. гол. 286·5?—286·5?, Франки франц. 14·14—14·14, Франки шв. 120·25—120·25, Фунти англ. 24·97—24·97, Гульд. данц. 100·25—100·25, Кор. данськ. 111·4?—111·48, Корони норв. 125·42—125·4?, Корони шведські 128·57—128·57, Ліри іт. 19·10—19·10, Марки фінляндські 11·00—11·00 Марки нім. срібні 84·00.

Акції.

Банк Польський 109·00, Цукор 34·50—34·50, Вугіль 32·50—33·50, Лільпоп 88·00—89·00, Моджеів 19·75—00·00, Островець 75·00—76·00, Стараховичі 35·50—54·00, Жирардів 50·00—00·00, Габербуш 59·00

Тенденція сильніша.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 76·00, серія 00·00—00·00, 2 ем. 77·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 65.00 5 колійова 62·00—62·0?, 4 прем. дол 39·00 4 консолідаційна 61·50—61·50.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 30. травня 1939

За 1 кг. масла дес. бльок. беба оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. два зачет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло зниженова, на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

Вписи до Кравецько-Білизнярської Школи Кооп. „Труд" у Львові, Ринок ч. 39 щоденно від 9—1 і 4—6. У програму трилітнього навчання входять предмети загальноосвітні і фахові. До школи приймаємо учениць з покінченою вселюдною школою **в віці від 13—17 літ.** Покінчення школи Кооп. „Труд" дає основне фахове знання та право на самостійну зарібкову працю. Учениці користають з залізничих і трамвайних знижок. Наука починається в перших днях вересня. Учениці можуть мати приміщення в бурсі.

Диренція Купецької Гімназії Р. Ш. у Львові, вул. Куркова 14, тел. 274-18 приймає зголошення вступного іспиту І-ої кл. до 18-го червня п. р. До Гімназії приймають хлопців і дівчат, які скінчили VI-у клясу всел. школи і не переступили 17-го року життя. Вступний іспит відбудеться 23-го і 24-го червня. Число місць у школі обмежене. Умовини прийняття та інші дані про школу поміщені в проспекті, який можна набути в секретаріяті Школи присилаючи марку за 25 сот. Дирекція приймає теж зголошення до Школи Адміністраційно-Торговельної Підготови для Абсольвентів середніх шкіл давнього і нового типу на шк. р. 1939-40. Рівнож до Гімназії і Школи А. Т. П. — зол. місячна оплата за науку 25 — зол.— **Диренція.** 1114 1-3

Диренція 4-літньої коед. купецької гімназії Рідної Школи у Станиславові, вул. Перацкого 82, приймає зголошення до вступного іспиту (І. і ІІ. кл.) до 20. червня п. р. До прохання треба долучити: 1) метрику, 2) останнє свідоцтво, 3) посвідку щіплення віспи. — Іспити відбудуться у днях 22—25. червня п. р. Ближчі інформації подає дирекція. 1104 3—3

Диренція Прив. Дівочої Гімназії з правами державних шкіл і Ліцею СС. Василіянок у Яворові подає до відома, що вступні іспити до І. кл. гімн. відбудуться дня 22-го червня, до ліцею і ІІ. ІІІ та IV кл. гімн. у днях 23 і 24-го червня. Подання для допущення до вступного іспиту до кляс І, ІІ і ІІІ гімн. та І ліц. треба внести до Дирекції найдальше до дня 15. червня, до IV. кл. гімн. і ІІ ліц. через Дирекцію до Кураторії найдальше до дня 10. червня. При гімназії й Ліцеї існує 6-кл. Народня Школа та інтернат. 1106 2-2

Жертви вложені в Адміністрації: на **Інвалідів** зол. 3.10 збірка на весіллі Михайла Мриглода в Кубаєвичах.

КУПНО — ПРОДАЖ

5.90 купелевий плащ „Сьвят Дзвона", піжама, за 1.50 продувні сорочки, за 5.90 купелевий плащ „Сьвят Дзвона", Львів, Сикстуська 2. 1066 1-?

ЗА МАТУРУ найтривкіші памятки з золотих, срібних виробів, годинники поручає найдешевше **Вандер,** — вул. Шайнохи один. 990 1?-?

ШЛЯФРОКИ жіночі в ріжних і кольорах 5.75, комбінації Шермес 4.? 5.90, 6.90, комплети Шермес 4.? 6.90, 11.90. Фабрика білля „Астра", Львів Сикстуська 2. 949 2-?

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ умебльований, ясний, фронтовий, з осібним входом коло стрийського парку випайму від 1. червня. Зголошення: Стрийська 1, П. 1118 1-?

ДВІ КІМНАТИ на бюро, канцелярію адвокатську в центрі міста до винайму від зараз. Зголошення до 7-го червня від год. 10—13 передполуднем. Тел. 293-88.

МЕШКАННЯ 3-кімнатне, комфортове від ? липня до винайму Листопада 25. 1107 2-?

ЛІТНИЩА

ЖИВЕЦЬ-ЗЕЛЕМЯНКА біля Грибова. Пансіон, купелі солянка боровина, ліченя лікування і приємний відпочинок. Жадайте проспекту. 1088 ?-?

У ГАРНІЙ ЛІСИСТІЙ околиці близько Львова, літнище з удержанням від 1 липня для кількох осіб. Зголошення пер. Ліпинська, Яворів, Костюка 1105

РІЖНІ

ДО ВАРШАВИ, ЛОДЗІ, і повернення перевозять товари автами: „CRACOVIA", Казимирівська 206-42. — Магазинує товари, меблі 1089

ТОВСТІ ПАНІ І ПАНОВЕ стануть легко **стрункими** пючи води **„ЗДОРОВЛЯ"** Львів. Продають тільки усі аптики. 1097 ?-?

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську жіночу за найвищі бельські матеріяли — Телефон 270.25. 1102 ?-?

ОГОЛОШЕННЯ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ФОТОМАТ
Пасаж Міколяша

виконує знимки, негайно готові, фотографія тільки 25 сотиків, надаються до всіх легітимацій як шкільних, заводних, залізничих, суспільних, документів тотожности і закордонних пашпортів. Виконує одну знимку за 25 сотиків.

50 золотих Ледівні

ГЕРМЕТИЧНІ САКА

дають за 10 сотиків лоду — найдешевше у продажу — **Сикстуська ч. 18.** (рг Костюка) 1015

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyi Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10